Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ДИПЛОМНА РОБОТА:

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ

Рекомендовано Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу
як методичні рекомендації для здобувачів ступеня бакалавр
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОНОМІЧНА АНАЛІТИКА»
спеціальності 051 Економіка
та С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями),
спеціалізації С1.01 Економіка

Електронне мережеве навчальне видання

Київ
КПІ ім. Ігоря Сікорського
2026

УДК 338.303(075.8)

Укладачі: *Бояринова Катерина Олександрівна,* докт. екон. наук, проф.;
Вовк Ольга Миколаївна, докт. екон. наук, проф.;
Трофименко Олена Олексіївна, докт. екон. наук, проф.;
Лазаренко Ірина Сергіївна, канд. фіз.-мат. наук, доц.;
Рощина Надія Василівна, канд. екон. наук, доц.

Рецензенти: *Хаустова Вікторія Євгенівна,* докт. екон. наук, проф., директор, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України.

Гур'янова Лідія Семенівна, докт. екон. наук, проф., професор кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

Відповідальний редактор *Шевчук Олена Анатоліївна*, докт. екон. наук, проф.

Гриф надано Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 07 від 10.02.2026 р.)

Дипломна робота: рекомендації до виконання та захисту [Електронний ресурс]: методичні рекомендації для здобувачів ступеня бакалавр за освіт. програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 «Економіка» та С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізації С1.01 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: К. О. Бояринова, О. М. Вовк, О. О. Трофименко, І. С. Лазаренко, Н. В. Рощина – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. – 86 с.

У методичних рекомендаціях викладено теоретичні відомості та практичні рекомендації з основних етапів підготовки та захисту дипломної роботи здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 «Економіка» та С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізації С1.01 Економіка. Рекомендації призначенні для ознайомлення з методами та особливостями виконання дипломної роботи і будуть корисним як для здобувачів, що готуються до її написання та захисту, так і для керівників.

УДК 338.303(075.8)

Обсяг 4,1 авт. арк.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
проспект Берестейський, 37, м. Київ, 03056
https://kpi.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5354 від 25.05.2017 р.

© К. О. Бояринова, О. М. Вовк, О. О. Трофименко, І. С. Лазаренко, Н. В. Рощина
© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП 4

1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ 5

1.1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ 5

1.2 ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ 7

2 СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ 8

3 ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ 17

3.1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ 17

3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРЯМІВ ТЕМАТИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ 17

4 ВКАЗІВКИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ 32

5 ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ 42

5.1 АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ 42

5.2 ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ 46

5.2 ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ 48

6 ПІДГОТОВКА ДО АТЕСТАЦІЇ ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ 52

6.1 ПІДГОТОВКА ДО АТЕСТАЦІЇ 54

6.2 ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ 57

6.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ 58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 65

ДОДАТКИ 69

ВСТУП

Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Такий рівень відповідає шостому рівню Національної рамки кваліфікацій [1] і передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності [2] та розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки [3; 4].

Згідно Рекомендацій до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра КПІ ім. Ігоря Сікорського, дипломна робота є видом кваліфікаційної роботи здобувача ступеня бакалавра, що призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати завдання діяльності, які, в основному, віднесені до технологічного і операційного рівня діяльності [5]. Дипломна робота передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань зі спеціальності (які характеризуються комплексністю та/або невизначеністю умов) шляхом систематизації, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, соціальних, економічних, виробничих й інших завдань, розвиток досвіду самостійної роботи й оволодіння методами моделювання, дослідження процесів, об'єктів, систем у певній галузі знань [5].

Ключовими вимогами до дипломної роботи є:

- відображення в ній опанованих програмних результатів навчання, у тому числі теоретичних знань і практичних навичок за спеціальністю, спеціалізацією та освітньо-професійною програмою;
- виконання поставлених завдань, результати яких повинні бути обґрунтованими і мати практичну спрямованість для використання у діяльності установ, підприємств та організацій;
- представлення результатів самостійної, творчої та оригінальної прикладної дослідницької діяльності здобувача вищої освіти.

1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1.1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України, враховуючи рекомендації КПІ ім. Ігоря Сікорського, інтегральну компетентність та особливості ОПП «Економічна аналітика», метою дипломної роботи є розв'язання і економіко-аналітичне обґрунтовування спеціалізованої задачі та практичної проблеми в економіці або суб'єкта соціально-економічної діяльності, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки, аналітики, кількісних та якісних методів економічного аналізу, технологій Data Mining, методів симуляції, економіко-математичного моделювання, прогнозування, інформаційно-аналітичних систем та програмного забезпечення.

Предметом освітнього компонента є теоретико-методичні та прикладні положення розв'язання спеціалізованої задачі і практичної проблеми в економіці або суб'єкта соціально-економічної діяльності шляхом проведення економічної аналітики та надання практичних рекомендацій на основі економіко-аналітичного обґрунтування.

Виконання дипломної роботи передбачає ряд етапів реалізації:

1) *теоретичний аналіз:*

- вивчення теоретичних засад об'єкту дослідження та розгляд предметної області;
- теоретичний аналіз методів, процедур, технологій, інструментарію економічної аналітики;

2) *збір та аналітика економічних даних:*

- планування та проведення процесу збору необхідних економічних, статистичних даних, включно з визначенням джерел і методів збору;
- обробка та аналіз отриманих даних з використанням відповідних методів статистичного аналізу, економетрики, методів аналітики;

3) *аналіз економічних показників та тенденцій:*

- проведення детального аналізу економічних показників та тенденцій згідно з темою дипломної роботи;
- виявлення наявного, поточного стану економічної системи, економічного процесу, явища з використанням методів економічного аналізу, економічної аналітики та інтелектуального аналізу даних;

4) *діагностична економічна аналітики виявлення проблеми:*

- виявлення чинників, які призвели до наявного стану економічної системи, економічного процесу, явища тощо й/або впливають на економічну ситуацію, економічну динаміку тощо шляхом економіко-математичного моделювання;
- визначення закономірностей і взаємозв'язків на основі економіко-математичного моделювання, встановлення практичної проблеми аналітичними методами;

5) *формалізація спеціалізованої задачі на основі аналізу даних:*

- формулювання конкретної спеціалізованої задачі для вирішення визначеної практичної проблеми в економіці або суб'єкта соціально-економічної діяльності;

6) *рекомендаційна аналітика:*

- проведення модельних експериментів для аналітичного обґрунтування доцільності прийняття та реалізації економічних рішень;
- застосування моделей для прогнозування майбутніх економічних тенденцій, сценарного моделювання відбору і вибору економічних рішень;
- надання практичних рекомендацій з обраних економічних рішень та обґрунтування їх економічної доцільності;

7) *формулювання висновків:*

- узагальнення результатів проведених дослідження та формулювання висновків щодо вирішення практичної проблеми в економіці або суб'єкта соціально-економічної діяльності.

1.2 ВКАЗІВКИ ЩОДО ВИКОНАННЯ

Під час підготовки дипломної роботи за ОПП «Економічна аналітика», важливо дотримуватися низки загальних вимог:

1. *Відповідність профілю ОПП.* Тема дипломної роботи має відповідати профілю ОПП «Економічна аналітика» та Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.
2. *Актуальність теми***.** Тема має бути актуальною та спрямованою на вирішення практичних проблем економічної системи, процесів і явищ, а також поведінки суб'єктів соціально-економічної діяльності на мікро-, мезо- та макрорівнях.
3. *Прикладний аспект.* Дипломна робота має бути спрямована на вирішення реальних економічних завдань і проблем, що виникають у діяльності підприємств, виду промисловості, сектору економіки, містити результати практичного аналізу на основі фактичних даних, статистичних показників, економічної звітності чи аналітичних матеріалів.
4. *Використання спеціальних економічних методів та інструментів аналітики*. Робота має демонструвати здатність застосовувати сучасні методи економічної аналітики, економічного аналізу, мікро- і макроекономічного аналізу, системного аналізу, інтелектуального аналізу даних, економіко-математичного моделювання та прогнозування для розв'язання прикладних завдань підприємства, виду промисловості, сектору економіки.
5. *Співпраці з практиками*. Попередньо, під час проходження переддипломної практики, і протягом написання дипломної роботи важливо консультуватись з професіоналами-практиками, використовуючи їх дані та досвід для підтвердження аналітичних висновків та рекомендацій.
6. *Практична цінність*. Дипломна робота повинна мати практичну цінність і відповідати потребам сучасного економічного середовища, враховуючи можливості її використання у практичній діяльності.
7. *Відповідність структури і оформлення вимогам*. Робота має відповідати вимогам до структури, обсягу та оформлення.

2 СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги щодо структури дипломної роботи наведено в узгодженому факультетом менеджменту та маркетингу навчальному посібнику: Дипломна робота бакалавра : рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [6].

Рекомендований обсяг основної частини роботи складає від 70 до 100 сторінок (без титульного аркушу, завдання, реферату, змісту, списку використаних джерел та додатків) [6]. Дипломна робота з урахуванням зазначених рекомендації має нижченаведену структуру.

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (згідно «Рекомендацій до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра» КПІ ім. Ігоря Сікорського [5], ***додаток А***) *(обсяг 1 сторінка)*

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ (згідно «Рекомендацій до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра» КПІ ім. Ігоря Сікорського [5], ***додаток Б***) *(обсяг включно з календарним планом 3 сторінки)*

РЕФЕРАТ (*додаток В*) *(обсяг 1 сторінка)*

ABSTRACT *(обсяг 1 сторінка)*

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, СКОРОЧЕНЬ (за потреби)

ЗМІСТ *(обсяг 1 сторінка)*

ВСТУП Формується за рекомендованою структурою, викладеною в навчальному посібнику Дипломна робота бакалавра : рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [6], ***Додаток Г***) *(обсяг до 2 сторінок).*

1 ТЕОРЕТИЧНИЙ РОЗДІЛ. Перший розділ спрямований на дослідження теоретичних засад предмету дослідження в межах його об’єкту, а також методів та інструментарію економічної аналітики, які будуть застосовані у подальших частинах дипломної роботи.

Можливі варіанти (як приклад) назв першого розділу:

- *Теоретичні основи та методичні засади економічної аналітики надалі згідно з темою дипломної роботи …;*
- *Теоретичні основи згідно з темою дипломної роботи та методичні засади її (їх, його) економічної аналітики;*
- *Теоретико-методичні основи аналізу економічних процесів…;*
- *Теоретичні підходи до згідно з темою дипломної роботи та методичні засади її (їх, його) аналізу;*
- *Теоретичні підходи та методичні засади аналізу …;*
- *Теоретична база та методичні підходи до економічної аналітики…;*
- *Теоретична база та методичний інструментарій ….*

1.1 Розгляд теоретичних положень згідно з темою дипломної роботи (*обсяг 8-10 сторінок*). Перший підрозділ розділу передбачає вивчення та узагальнення підходів, понять, аналіз поглядів вітчизняних і зарубіжних науковців. Доцільно охарактеризувати сутність ключових понять, розглянути існуючі підходи до їх трактування та сформувати теоретичну базу. Огляд теоретичних основ не повинен мати компілятивного характеру, а містити узагальнення, обґрунтування та висновки, на основі власних думок. Доцільно здійснювати узагальнення опрацьованої вітчизняної, зарубіжної літератури у формі таблиць та рисунків.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 1.1:

- *Сутність та особливості …*
- *Економічний зміст та значення…*
- *Теоретичні аспекти …*
- *Теоретичні підходи до …*
- *Теоретичне обґрунтування …*
- *Зміст та економічна природа …*
- *Узагальнення наукових підходів до …*

1.2 Теоретичне опрацювання методичних положень (*обсяг 10-12 сторінок*). У підрозділі слід розглянути обрані методи та інструментарій економічної аналітики, економіко-математичні моделі економічної аналітики. Можливо також опрацювати інформаційні технології для проведення аналітичних експериментів.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 1.2:

- *Методичні положення …;*
- *Методичні підходи до…;*
- *Особливості аналітики …;*
- *Особливості економіко-аналітичного оцінювання …;*
- *Економіко-аналітичні методи …;*
- *Методичні засади аналітичного оцінювання …;*
- *Підходи до економіко-аналітичного оцінювання …;*
- *Економіко-аналітичні методи дослідження …;*
- *Інструментарій економічної аналітики …;*
- *Методичний апарат економічної аналітики ….*

Висновки до першого розділу *(обсяг 1 сторінка)*

2 **АНАЛІТИЧНИЙ РОЗДІЛ.** Другий розділ присвячений економічній аналітиці функціонування бази дослідження, аналізу її економічного стану; економічному оцінюванню ефективності/результативності економічної системи, явища чи процесу; виявленню практичних проблем в економіці або досліджуваного суб'єкта соціально-економічної діяльності; конкретизації проблеми, її прояву, впливу на економічну систему, явище чи економічний процес, ідентифікації та аналітичному обґрунтуванню її чинників, постановці спеціалізованої задачі та окресленню можливих варіантів її вирішення.

Можливі варіанти (як приклад) назв другого розділу:

- *Аналітика передумов та тенденцій (стану, особливостей тощо згідно з темою дипломної роботи);*
- *Аналітика стану та тенденцій, згідно з темою дипломної роботи;*

- *Аналітика стану та закономірностей, згідно з темою дипломної роботи;*
- *Аналіз передумов та тенденцій згідно з темою дипломної роботи на основі методів економічної аналітики;*
- *Аналіз передумов та тенденцій згідно з темою дипломної роботи методами економічної аналітики;*
- *Аналітика економічного середовища функціонування суб'єкта соціально-економічної діяльності;*
- *Аналітика стану та динаміки згідно з темою дипломної роботи;*
- *Аналітика стану та ключових тенденцій згідно з темою дипломної роботи;*
- *Аналітика факторів і передумов згідно з темою дипломної роботи;*
- *Аналітична оцінка стану та перспектив розвитку згідно з темою дипломної роботи.*

2.1 Аналіз та оцінювання бази дослідження (*обсяг 8-10 сторінок*). Підрозділ має містити загальну господарсько-економічну характеристику бази дослідження (підприємства, виду промисловості, сектору економіки), розрахунок економічних показників та їх аналітичне оцінювання методами економічного аналізу. У разі обрання як бази дослідження підприємство – варто використати Українську аналітичну онлайн-систему для бізнесової аналітики, конкурентної розвідки та перевірки контрагентів «YouControl». У разі обрання виду промисловості, сектору економіки – скористатись показниками ВВП, індексом промислового виробництва, у т. ч. за видами економічної діяльності, показниками ринку праці, індикаторами сталого розвитку, показниками рентабельності галузі, аналізом рушійних сил галузі тощо, залежно від обраної теми дипломної роботи.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 2.1:

- *Економічний аналіз діяльності підприємства…,*
- *Економічне оцінювання результатів діяльності …;*
- *Економічне оцінювання ефективності функціонування …;*
- *Системний аналіз економічних результатів…;*

- *Аналіз ефективності економічної діяльності підприємства;*
- *Економічний аналіз функціонування …;*

2.2 Економіко-аналітичне оцінювання предмету дослідження згідно дипломної роботи (*обсяг 10-12 сторінок*). У даному підрозділі важливо оцінити наявну результативність (ефективність) економічної системи, явища чи економічного процесу згідно предмету дослідження дипломної роботи. Можливо застосувати методи діагностичної аналітики, трендовий аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, індикаторне оцінювання, інтелектуальний аналіз економічних даних. Крім оцінювання параметрів, підрозділ має містити ґрунтовну економічну аналітику отриманих результатів щодо виявлення практичних проблем в економіці або досліджуваного суб'єкта соціально-економічної діяльності.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 2.2:

- *Трендовий аналіз економічних показників в контексті економічної аналітики згідно з темою дипломної роботи;*
- *Аналіз тенденцій функціонування (розвитку) згідно з темою дипломної роботи на основі трендових моделей економічної аналітики;*
- *Кореляційно-регресійний аналіз …;*
- *Індикаторна оцінка ефективності (результативності)…;*
- *Економетричний аналіз…;*
- *Економіко-аналітичне оцінювання ефективності (результативності)…;*
- *Аналітика економічної кон'юнктури …;*
- *Аналітика ринкової кон'юнктури …;*
- *Аналітика ділового клімату …;*
- *Аналітика ефективності (результативності) економічної поведінки…;*
- *Аналіз доходів та витрат …;*
- *Аналітика економічної ефективності ….*

2.3 Причинно-наслідкова аналітика, ідентифікація та постановка задачі з вирішення проблеми (*обсяг 10-12 сторінок*). У підрозділі проводиться причинно-наслідкова аналітика прояву (конкретизація) проблеми, ідентифікація та аналітичне обґрунтування її чинників, постановка спеціалізованої задачі та можливих варіантів її вирішення. Може бути застосований когнітивне моделювання, факторний аналіз, метод пошуку прихованих закономірностей, структурно-функціональний аналіз, порівняльний економічний аналіз, Gap-аналіз, аналіз KPI.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 2.3:

- *Факторний аналіз впливу ключових детермінант…;*
- *Когнітивний аналіз …;*
- *Когнітивно-аналітичне моделювання …;*
- *Структурно-функціональний аналіз економічної системи щодо…;*
- *Структурно-функціональна оцінка …;*
- *Факторний аналіз рентабельності (ризиків) …;*
- *Кластерний аналіз …;*
- *Кластеризація факторів впливу …;*
- *Gap-аналіз …;*
- *Регресійне моделювання та економічне оцінювання значущості факторів …;*
- *Побудова економічної моделі проблеми ….*

Висновки до другого розділу *(обсяг 1 сторінка)*

3. РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ РОЗДІЛ. Завданням даного розділу є вибір, аналітичне обґрунтування, проведення модельного експерименту та розроблення практичних рекомендації щодо реалізації економічних рішень для вирішення спеціалізованої задачі та практичної проблеми в економіці або суб’єкта соціально-економічної діяльності за обраною темою дипломної роботи. Використовуються методи та моделі рекомендаційної аналітики (метод цільових функцій, дерева рішень тощо), економіко-математичного моделювання (прогностичне моделювання, сценарний

аналіз тощо), а також методи оцінювання економічної ефективності визначених рішень.

Можливі варіанти (як приклад) назв третього розділу:

- *Напрями удосконалення згідно з темою дипломної роботи та їх економіко-аналітичне обґрунтування...;*
- *Економіко-аналітичне обґрунтування реалізації рішень у сфері ...;*
- *Розроблення та економіко-аналітичне обґрунтування рішень щодо підвищення ефективності ...*
- *Розроблення рекомендацій щодо згідно з темою дипломної роботи та їх економіко-аналітичне обґрунтування.*
- *Шляхи підвищення згідно з темою дипломної роботи та їх економіко-аналітичне обґрунтування*
- *Прогнозування та економіко-аналітичне обґрунтування прийняття економічних рішень щодо ...*

3.1 Економіко-аналітичне обґрунтування / Економіко-математичне моделювання і аналітика економічних рішень (*обсяг 10-12 сторінок*). У підрозділі здійснюється аналітичний або модельний експеримент щодо варіації та вибору найбільш доцільних, оптимальних, ефективних рішень, проводиться прогностична аналітика на різних варіантах рішень, здійснюється побудова дерев рішень, застосовуються оптимізаційні методи та моделі, критерії прийняття рішень в умовах невизначеності тощо. Його метою є обрання доцільного економічного рішення для напряму удосконалення чи покращення згідно з темою дипломної роботи.

Можливі варіанти (як приклад) назв підрозділу 3.1:

- *Аналітичне обґрунтування рішень на основі моделювання/прогнозування...;*
- *Сценарне моделювання обрання економічних рішень щодо ....;*
- *Імітаційне моделювання обрання економічного рішення щодо ....;*
- *Економіко-математичне моделювання варіантів економічних рішень щодо ...*

- *Економіко-аналітичне обґрунтування щодо …;*
- *Економіко-математичне моделювання обґрунтування прийняття рішень щодо …;*
- *Моделювання та прогнозне обґрунтування економічних рішень щодо …;*
- *Прогностично-аналітичне обґрунтування напрямів удосконалення …;*
- *Економіко-аналітичне моделювання варіантів (розвитку) …;*
- *Моделювання альтернатив економічних рішень щодо …;*
- *Моделювання напрямів підвищення ефективності …;*
- *Прогнозно-сценарний аналіз прийняття економічних рішень щодо …;*
- *Моделювання та вибір економічного рішення щодо …;*
- *Аналітичне обґрунтування варіантів трансформації …;*
- *Аналітичне обґрунтування згідно з темою дипломної роботи на основі побудови дерев рішень;*
- *Прогностична аналітика реалізації економічних рішень щодо …;*
- *Аналітична підтримка прийняття економічних рішень на основі моделювання показників ….*

3.2 Рекомендаційна аналітика (*обсяг 10-12 сторінок*). Підрозділ спрямований на надання практичних рекомендацій (реалізації економічних рішень) щодо розв'язання спеціалізованої задачі та практичної проблеми в економіці або суб'єкта соціально-економічної діяльності, сформованих за результатами економіко-аналітичного обґрунтування, економіко-математичного моделювання, прогнозування, сценарного аналізу тощо у підрозділі 3.1. На завершення підрозділу, в обов'язковому порядку, розраховується економічний ефект від реалізації запропонованих рішень на основі економічних показників (прибутковості, рентабельності тощо).

Як приклад, назва підрозділу 3.2 починається зі слів:

- *Формування економічних рішень щодо згідно з темою дипломної роботи та оцінка їх ефективності;*

- *Обґрунтування рішень щодо згідно з темою дипломної роботи та оцінка їх ефективності;*
- *Формування системи рекомендацій відповідно до обраного сценарію …;*
- *Формування рекомендацій відповідно до результатів моделювання …;*
- *Формування рекомендацій щодо згідно з темою дипломної роботи на основі результатів моделювання /економіко-аналітичного обґрунтування;*
- *Практичні рекомендації щодо реалізації обраних економічних рішень …;*
- *Проєктні рішення щодо згідно з темою дипломної роботи, заходи з їх реалізації та ефективність;*
- *Розроблення рекомендацій щодо реалізації економічних рішень згідно з темою дипломної роботи та їх економічна ефективність;*
- *Пропозиції щодо вдосконалення згідно з темою дипломної роботи на основі економіко-аналітичних обґрунтувань.*

Висновки до третього розділу *(обсяг 1 сторінка)*

ВИСНОВКИ *(обсяг 2 сторінки)*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ *(за потребою)*

3 ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

3.1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Здобувачі можуть вільно або на власний розсуд обрати тему дипломної роботи бакалавра. Підготовка дипломної роботи бакалавра надає можливість закріпити отримані під час навчання знання, а також продемонструвати здатність здобувача застосовувати теоретичні положення та аналітичні методи для дослідження економічних систем, процесів і явищ. Її виконання сприяє розвитку аналітичного мислення, формуванню навичок збору, обробки та інтерпретації економічної інформації, а також здатності формувати та обґрунтовувати економічні рішення.

Теми дипломних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти формулюються відповідно до напрямів підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика». Під час їх формулювання доцільно враховувати:

- актуальні економічні проблеми, що потребують дослідження, аналізу та обґрунтування економічних рішень;
- застосування методів та інструментів економічної аналітики, інформаційно-аналітичних технологій для вирішення практичних завдань і аналітичного обґрунтування та реалізації економічних рішень;
- наявність інформаційної бази дослідження, яка забезпечує проведення економічної аналітики, формування обґрунтованих висновків і рекомендацій;
- тема має містити до 9 слів.

3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРЯМІВ ТЕМАТИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Зважаючи на специфіку підготовки за ОПП «Економічна аналітика», рекомендовано формулювати теми дипломних робіт за нижченаведеними напрямами.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічні явища – це спостережувані події або процеси в економіці, які можуть бути кількісно виміряні та проаналізовані за допомогою економетричних методів [7]. Вони мають економічну природу (пов'язані з виробництвом, обміном, розподілом, споживанням), піддаються кількісному вимірюванню (показники, індекси, коефіцієнти), мають причини виникнення, змінюються у часі, впливають на економічні результати діяльності. До основних з них належать:

- інфляція;
- безробіття;
- економічне зростання;
- ціноутворення;
- прибуток і збитки;
- витрати виробництва;
- продуктивність праці;
- конкуренція;
- інвестиційна активність;
- платоспроможність підприємств;
- економічна стійкість;
- кон'юнктура ринку;
- економічні цикли (кризи, підйоми).

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Аналітичне оцінювання та напрями покращення інвестиційного клімату в умовах (макроекономічної нестабільності, цифрової трансформації економіки, воєнно-економічних ризиків тощо).
2. Економіко-статистичний аналіз та напрями покращення інвестиційного клімату (певного виду промисловості, в умовах тощо).
3. Аналітичне оцінювання напрямів підвищення інвестиційної привабливості (підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості).
4. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення конкурентоспроможності підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
5. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення інвестиційної активності (підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості).
6. Аналітичне обґрунтування інвестиційних альтернатив розвитку підприємства.

7. Аналітичне обґрунтування інвестиційних пріоритетів модернізації виробництва (певного виду промисловості тощо).
8. Аналітичне оцінювання безробіття та обґрунтування напрямів його мінімізації.
9. Аналітичне оцінювання впливу безробіття на соціально-економічний розвиток економіки.
10. Аналітичне оцінювання впливу інноваційної активності на економічну ефективність діяльності підприємства.
11. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення ефективності (певного виду діяльності, зокрема виробничої діяльності, інвестиційної діяльності тощо) або підприємства, певного сектору економіки, виду промисловості тощо).
12. Економіко-аналітичне обґрунтування інвестиційних рішень щодо ….
13. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення продуктивності праці (підприємства, у певному секторі економіки, у певному виді промисловості).
14. Економіко-аналітичне обґрунтування ціноутворення (підприємства, у певному секторі економіки, у певному виді промисловості тощо).
15. Аналітичне оцінювання економічної ефективності впровадження інформаційних систем на підприємстві (у певному секторі економіки, у певному виді промисловості).
16. Економіко-аналітичне обґрунтування цифрової зрілості у підвищенні ефективності діяльності підприємства.
17. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення платоспроможності підприємства.
18. Оптимізація витрат підприємства в умовах цифрової трансформації.
19. Прогнозування економічних криз на основі макроекономічних індикаторів.
20. Аналітичне оцінювання наслідків кризових явищ в економіці України.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічні процеси – це розвиток процесів безпосереднього виробництва, розподілу, обміну та споживання, дія зумовлених цими процесами виробництва спільних законів і властивих їм суперечностей [8]. Вони мають тривалий характер; відбуваються у часі; мають стадії розвитку; залежать від багатьох факторів; можуть бути керованими або стихійними; впливають на економічні результати. До основних з них належать:

- процес виробництва продукції;
- процес використання ресурсів;
- процес формування витрат;
- процес підвищення продуктивності праці;
- процес модернізації виробництва.
- процес формування доходів і прибутку;
- процес інвестування;
- процес формування попиту і пропозиції;
- процес економічної інтеграції.
- процес впровадження нових технологій;
- процес цифровізації економіки.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Економіко-аналітичне оцінювання динаміки (тенденцій) економічного зростання (підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
2. Економіко-аналітичне обґрунтування цифрової трансформації (підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
3. Аналітичне оцінювання результативності інноваційних процесів підприємства (певного виду промисловості тощо).
4. Економіко-аналітичне обґрунтування модернізації технологічних процесів підприємства.
5. Аналітичне обґрунтування оптимізації економічних процесів підприємства.
6. Економіко-аналітичне обґрунтування впливу інноваційних процесів на ефективність діяльності підприємства.

7. Економіко-аналітичне обґрунтування ефективності процесів впровадження нових технологій (інновацій) (на підприємстві, в певному виді промисловості тощо).
8. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимізації виробничих (інвестиційних) процесів (на підприємстві, в певному виді промисловості тощо).
9. Економіко-аналітичне оцінювання та оптимізація логістичних процесів підприємства.
10. Економічне оцінювання ефективності та обґрунтування напрямів удосконалення виробничих процесів на підприємстві.
11. Економічне оцінювання ефективності процесів цифровізації підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
12. Економічний моніторинг ефективності процесів планування ресурсного забезпечення підприємства (певного сектору економіки, виду промисловості).
13. Економічний моніторинг результативності інвестиційних процесів підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
14. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимізації процесів ресурсного забезпечення підприємства (певного сектору економіки, виду промисловості).
15. Економіко-аналітичне обґрунтування ефективності процесу формування витрат підприємства.
16. Економіко-аналітичне обґрунтування процесу формування прибутку підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
17. Економіко-аналітичне обґрунтування ефективності процесів економічної інтеграції (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
18. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення продуктивності праці на підприємстві.
19. Аналітичне оцінювання шляхів цифрової трансформації підприємства.
20. Прогнозування економічних ефектів цифрової трансформації (підприємства, певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічна поведінка — це система соціальних дій, які пов'язані з використанням різних за функціями та призначенням економічних ресурсів і орієнтовані на отримання вигоди (прибутку, винагороди, користі) [9]. Інакше: це те, як економічні суб'єкти поводяться в економічному середовищі**,** як приймають рішення, реагують на зміни ринку, ціни, доходи, ризики, конкуренцію. До неї належить:

- виробнича поведінка;
- цінова поведінка;
- інвестиційна поведінка;
- інноваційна поведінка;
- конкурентна поведінка;
- поведінка щодо використання ресурсів;
- реакція на зміну цін і доходів;
- вибір об'єктів інвестування;
- реакція на ризики;
- поведінка на ринку праці;
- адаптація до змін попиту і пропозиції;
- вибір альтернативних рішень

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Аналіз взаємозв'язку економічної поведінки підприємства та показників його ефективності.
2. Економіко-аналітичне обґрунтування впливу поведінкових факторів на результати діяльності підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
3. Аналіз впливу економічної поведінки на розвиток підприємства.
4. Економіко-аналітичне обґрунтування заходів підвищення ефективності споживчого вибору (певного сектору економіки, у певному виді промисловості тощо).
5. Економіко-аналітичне обґрунтування інвестиційної поведінки підприємства.
6. Економіко-аналітичне оцінювання змін споживчої поведінки в умовах економічної нестабільності.

7. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення раціональності споживчої поведінки на ринку (зазначити тип обраного для дослідження ринку).
8. Аналітичне оцінювання стійкості логістичних систем підприємства в умовах економічної нестабільності.
9. Економіко-аналітичне обґрунтування виробничої поведінки підприємства в умовах змін попиту.
10. Економіко-аналітичне оцінювання впливу цінової поведінки підприємства на ефективність діяльності підприємства.
21. Аналіз вибору об’єктів інвестування в системі інвестиційної поведінки підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
11. Економіко-аналітичне оцінювання адаптації підприємств в умовах (додати певні умови функціонування).
12. Економіко-аналітичне обґрунтування поведінки підприємства в умовах ризику.
13. Аналітичне обґрунтування формування та розподілу прибутків на підприємстві.
14. Прогнозування економічної поведінки підприємства на основі аналітики соціальних мереж.
15. Економіко-аналітичне обґрунтування мінімізації виробничих витрат на основі раціональної поведінки підприємства.
16. Економіко-аналітичне обґрунтування вибору альтернативних рішень у системі економічної поведінки підприємства.
17. Економіко-аналітичне оцінювання ефективності логістичної системи підприємства.
18. Аналітичне обґрунтування економічної поведінки підприємства в умовах зміни ринкової кон’юнктури.
19. Економіко-аналітичне обґрунтування антикризової поведінки підприємства.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічні тенденції — це стійкі напрями змін економічних явищ і процесів у часі, що відображають закономірності розвитку економіки [10]. Економічні тенденції мають довгостроковий характер, проявляються у динаміці показників, відображають напрям розвитку економіки, формуються під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів, можуть бути позитивними (зростання, розвиток) або негативними (спад, криза). Вони включають:

- тенденції економічного зростання;
- структурні зміни виробництва;
- зміни структури зайнятості;
- неоіндустріалізація;
- цифровізація;
- зелена трансформація економіки;
- цифрова платформізація економіки;
- реіндустріалізація;
- розвиток електронної комерції.
- циркулярна економіка.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Економіко-аналітичне оцінювання впливу інвестицій на зростання (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
2. Аналітика структурних зрушень у промисловості в умовах технологічної модернізації.
3. Економіко-аналітичне оцінювання доцільності трансформації структури економіки.
4. Аналітика чинників ефективності розвитку високотехнологічних виробництв.
5. Економічне оцінювання впливу розвитку цифрових платформ на функціонування (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
6. Аналітичне оцінювання впливу локалізації виробництв на економічний розвиток (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).

7. Економіко-аналітичне оцінювання трансформації промисловості (певного виду) на засадах циркулярної економіки.
8. Аналітичне обґрунтування розвитку електронної комерції підприємства (певного виду промисловості тощо).
9. Аналітичне обґрунтування економічних ефектів зеленої трансформації (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
10. Економіко-аналітичне оцінювання зеленої трансформації (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
11. Економіко-аналітичне обґрунтування заходів детінізації економіки.
12. Економіко-аналітичне оцінювання розвитку креативних індустрій.
13. Аналітика впливу автоматизації та штучного інтелекту на ринок праці.
14. Економіко-аналітичне оцінювання змін структури зайнятості в умовах трансформації економіки.
15. Економіко-аналітичне оцінювання процесів неоіндустріалізації економіки (певного виду промисловості).
16. Економіко-аналітичне оцінювання рівня цифровізації економіки (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
17. Економіко-аналітичне обґрунтування механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості).
18. Економіко-аналітичне оцінювання трансформації енергетичного сектору економіки.
19. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення енергетичної безпеки підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
20. Економіко-аналітичне оцінювання інфляційних тенденцій в економіці.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічні об'єкти — це елементи економічної системи, на які спрямована економічна діяльність.

Економічні засоби — це інструменти, ресурси, механізми та методи, за допомогою яких здійснюється економічна діяльність і досягнення економічних результатів.

До них належать:

Економічні об'єкти

- економічні блага (товари та послуги);
- ресурси (трудові, матеріальні, інвестиційні, енергетичні, власний капітал,);
- економічна інформація;
- ділова репутація;
- капітал;
- запаси

Економічні засоби

- засоби виробництва (обладнання, технології, інструменти);
- інфраструктура (виробнича, інноваційна, цифрова);
- фінансові засоби;
- активи.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Економіко-аналітичне обґрунтування ефективності використання інвестиційних ресурсів підприємства (в секторі економіки, в певному виді промисловості тощо).
2. Економіко-аналітичне обґрунтування впровадження інформаційних технологій на підприємстві (в секторі економіки, в певному виді промисловості тощо).
3. Аналітичне оцінювання вартості ділової репутації підприємства.
4. Аналітика та підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства (певного виду промисловості).
5. Економіко-аналітичне обґрунтування підвищення ефективності використання засобів виробництва підприємства.
6. Економіко-аналітичне обґрунтування розвитку цифрової інфраструктури підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).

7. Економіко-аналітичне обґрунтування розвитку ресурсного потенціалу підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
8. Економіко-аналітичне обґрунтування модернізації засобів виробництва підприємства (певного виду промисловості).
9. Аналітичне обґрунтування оптимізації структури капіталу підприємства.
10. Економіко-аналітичне оцінювання ефективності використання нематеріальних активів підприємства.
11. Економіко-аналітичне обґрунтування мінімізації репутаційних ризиків підприємства.
12. Економіко-аналітичне обґрунтування впровадження BI-систем на підприємстві.
13. Аналітика раціоналізації та обґрунтування резервів скорочення витрат підприємства (собівартості продукції).
14. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимального рівня прибутковості (підприємства, промисловості).
15. Оптимізація складу активів IT- підприємства.
16. Економіко-аналітичне обґрунтування оновлення матеріально-технічної бази підприємства (певного виду промисловості).
17. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимізації витрат підприємства.
18. Аналітика запасів в системі ланцюгів постачання виробничого підприємства.
19. Аналітика соціальних мереж у формуванні попиту та ціноутворення підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
20. Економіко-аналітичне обґрунтування використання соціальних мереж у формуванні економічної поведінки підприємства.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ

Економічне рішення — це вибір одного з можливих варіантів, який здійснюється в умовах обмеженості ресурсів з метою максимального задоволення потреб або досягнення економічної вигоди [11]. До них належать:

- виробничі (що і скільки виробляти);
- фінансові (витрати, доходи, інвестиції);
- споживчі (що купувати);
- розподільчі (як розподілити ресурси і прибуток).

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Оптимізація витрат виробництва підприємства на основі інтелектуального аналізу даних.
2. Аналітика вузьких місць у виробничих системах підприємства (певного виду промисловості) через процес-майнінг.
3. Аналітика впливу енергетичних витрат на собівартість продукції підприємства (певного виду промисловості).
4. Аналітичне моделювання оптимального портфеля продукції підприємства.
5. Економіко-аналітичне обґрунтування вартості підприємства.
6. Аналітика KPI у прийнятті економічних рішень на підприємстві.
7. Економіко-аналітичне обґрунтування економічних рішень підприємства в умовах ризику та невизначеності.
8. Використання моделей поведінкової економіки в аналітичній підтримці прийняття рішень на підприємстві.
9. Економіко-аналітичне обґрунтування логістичних рішень підприємства із застосуванням методів машинного навчання.
10. Аналітика наслідків прийняття економічних рішень в системі (певної діяльності підприємства).
11. Аналітичне обґрунтування економічних рішень диверсифікації діяльності підприємства.

12. Економіко-аналітичне обґрунтування вибору інвестиційних проєктів підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
13. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимізації виробничої програми підприємства.
14. Економіко-аналітичне оцінювання цінових рішень підприємства.
15. Економіко-аналітичне обґрунтування політики оплати праці підприємства.
16. Економіко-аналітичне обґрунтування вибору альтернативних економічних рішень в системі (економічних відносин підприємства тощо).
17. Економіко-аналітичне обґрунтування оптимального розподілу ресурсів підприємства.
18. Економіко-аналітичне оцінювання рішень підприємства в умовах економічної невизначеності.
19. Економіко-аналітичне обґрунтування інвестиційних рішень у цифрові технології машинобудівної промисловості.
20. Економіко-аналітичне обґрунтування рішень на основі Монте-Карло симуляцій.

ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ:

Економічні дані — це відомості про економічну діяльність, явища та процеси, що описують фактичний стан економіки або її складових (наприклад, виробництво, доходи, зайнятість, ціни), і які можуть бути зібрані, оброблені, проаналізовані та використані для економічних досліджень, планування й прийняття рішень [12]. До них належать:

- фінансові дані (доходи, витрати, прибуток, активи й зобов'язання, рентабельність, ліквідність);
- виробничі дані (обсяги виробництва, собівартість продукції. витрати ресурсів);
- ринкові дані (ціни на товари та послуги, попит і пропозиція, частка ринку, обсяги продажів);
- економічні дані підприємств (KPI та показники ефективності, запаси, бюджети).

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ:

1. Економічне обґрунтування поведінки споживачів на основі транзакційних даних.
2. Обґрунтування економічних рішень підприємства на основі інтелектуального аналізу даних.
3. Аналітичне оцінювання економічних показників підприємства на основі дата-аналізу.
4. Аналітика економічних даних у системі підтримки інвестиційних рішень підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
5. Кероване даними планування діяльності підприємства.
6. Аналітичні методи виявлення економічних трендів … через відкриті дані.
7. Аналітика динаміки он-чейн-економічних показників для виявлення трендів у блокчейн-екосистемах.
8. Прогнозування економічного розвитку (підприємства, певної промисловості, виду діяльності тощо) на основі аналітичних методів обробки даних.

9. Аналітика цифрових даних у підвищенні ефективності економічної діяльності підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
10. Економіко-аналітичне оцінювання економічних процесів підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо) на основі відкритих даних.
11. Економіко-аналітичне оцінювання цифрових індикаторів економічної активності підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо).
12. Аналітика великих масивів онлайн-даних для виявлення економічних трендів (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо)
13. Аналітика альтернативних джерел даних у системі економічного прогнозування розвитку підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо)
14. Економіко-аналітичне оцінювання якості економічних даних у системі прийняття рішень підприємства.
15. Економіко-аналітичне оцінювання системи аналізу даних підприємства.
16. Економіко-аналітичне оцінювання ефективності інформаційно-аналітичних систем підприємства.
17. Економіко-аналітичне оцінювання економічних процесів підприємства (певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо) із використанням VAR-моделей.
18. Економіко-аналітичне обґрунтування використання системи аналізу даних для прийняття економічних рішень на підприємстві (в певному секторі економіки, в певному виді промисловості тощо).
19. Прогнозування обсягів продажів підприємства із використанням нейронних мереж.
20. Прогнозування економічної динаміки (діяльності підприємства, ефективності діяльності підприємства, розвитку певного сектору економіки, певного виду промисловості тощо) із застосуванням методів машинного навчання.

4 ВКАЗІВКИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги щодо оформлення дипломної роботи бакалавра наведено навчальному посібнику «Дипломна робота бакалавра: рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг»: навч. посіб [6]. Дипломна робота оформляється за вимогами, які відповідають ДСТУ 3008:2015 Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання (Національний стандарт України) [13]:

ТЕКСТ. Текст друкують шрифтом 14 розміру; міжрядковий інтервал − 1,5; шрифт – Times New Roman, абзацний відступ – 1,25 см. Поля: поля зверху та знизу – 20 мм, справа –1 мм, зліва – 25 мм. Роздруковують дипломну роботу на одному боці аркуша білого паперу формату А4, підшивають у тверду палітурку.

НУМЕРАЦІЯ СТОРІНОК. Нумерація сторінок повинна починатися з титульного аркушу і бути послідовною: перша сторінка – титульний аркуш, друга-третя – завдання, четверта – календарний план, п’ята – реферат, шоста − зміст і т. д. Однак, номер починають проставляти на сторінці, з якої починається ВСТУП *арабськими цифрами у правому верхньому куті* сторінки, без крапки в кінці, шрифт Times New Roman, 12 кегель. На титульному аркуші, аркушах, де розміщено завдання, реферат номери сторінок не ставлять, але включають у загальну кількість сторінок.

СТРУКТУРНІ ЧАСТИНИ дипломної роботи починають з нової сторінки. Заголовки «**РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»,** друкують великими літерами, напівгрубим шрифтом «ж» по центру сторінки (без крапки) [13]. Ці складові не нумерують.

Зміст. Під час формування змісту потрібно використовувати «автоформатування» застосовуючи «заголовки та покажчики» Microsoft Office, формат – «з шаблону», заповнювач – «….», рівні – «2».

Розділи, підрозділи висновки до розділів. Під час назви розділів слово «РОЗДІЛ» не пишуть, але ставлять порядковий його номер без крапки

арабськими цифрами (1, 2, 3). *Кожний розділ друкують з нової сторінки*. *Підрозділи друкуються як продовження тексту, не з нової сторінки*. Їх нумерація проставляється у межах розділу двома цифрами: 1.2 Економіко-аналітичне оцінювання – де 1 – номер розділу, 2 – номер підрозділу цього ж розділу (після другої цифри крапку не ставлять, а далі пишеться назва з великої букви). Після заголовків крапку не ставлять. Між розділом і підрозділом, і далі текстом має бути відстань не менше 1,5 інтервалу (одного відступу). Висновки до розділів друкуються як продовження тексту, не з нової сторінки. Висновки до усієї дипломної роботи (останні) друкуються з нової сторінки.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ АНАЛІТИКИ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

(пробіл)

1.1 Економічний зміст та значення аналітики в економічній діяльності підприємства

(пробіл)

Текст

(пробіл, продовжується на сторінці)

Висновки до першого розділу

1. Текст

Текст Текст Текст

2. Текст

Текст Текст Текст

(з нової сторінки)

ВИСНОВКИ

1. Текст

Текст Текст Текст

(з нової сторінки)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Скорочення. За правилами використовуються такі типи скорочень: і т. ін. (і таке інше), та ін. (та інші), р. (рік), рр. (роки). Слова «так званий», «наприклад», «близько», «формула» не скорочуються [13].

Переліки. У переліках ставляться *виключно «риски»,* крапки, галочки – не ставляться. Також дотримуються орфографії, як наведено у прикладі нижче:

До методів аналітики економічних даних належить [68, с. 27]:

- метод;
- метод [68, с. 27].

Рисунки позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах кожного розділу, за винятком поданих у додатках [13]. Порядковий номер рисунку буде складатись з двох цифр: перша – номер розділу, друга – номер рисунку: Рисунок 1.2 – Аналіз інвестиційних ризиків – другий рисунок першого розділу; Рисунок 3.1 – Результати проведеної аналітики – перший рисунок третього розділу. Під рисунком пишеться повністю слово рисунок та ставиться тире, після чого з великої букви викладається назва рисунку. Назву рисунку розміщують *під рисунком по центру.* У тексті має бути обов'язково зазначення, що вказує на рисунок. Воно подається скорочено як: рис. 3.1. Рисунки наводяться після посилання на них у тексті, або за необхідності не пізніше ніж на наступній сторінці. Бажано в тексті розміщувати невеликі за обсягом рисунки, а великі переносити до додатків. Між текстом та рисунком та між назвою рисунку і наступним текстом ставиться інтервал розміром 6 пт. Після рисунків обов'язково зазначається чи рисунок є авторський; чи він складений на основі літературного джерела, на яке вказується посилання; чи на основі даних підприємства, як наведено у прикладі нижче, при цьому зазначення джерела наводиться зліва з абзацного відступу:

Джерело: [123, с. 27]

Джерело: *складено на основі* [123, с. 27]

Джерело: *складено (розраховано) за даними* [123, с. 27]

Джерело: *розраховано автором на основі даних підприємства*.

Доводить наявність впливу рівня економічної сили розвитку на рівень економічної віддачі (рис. 3.2). *Або* Доводить наявність впливу рівня економічної сили розвитку на рівень економічної віддачі (див. рис. 3.2) – *у разі повторного посилання на рисунок*.

(відступ 6 п.т.)

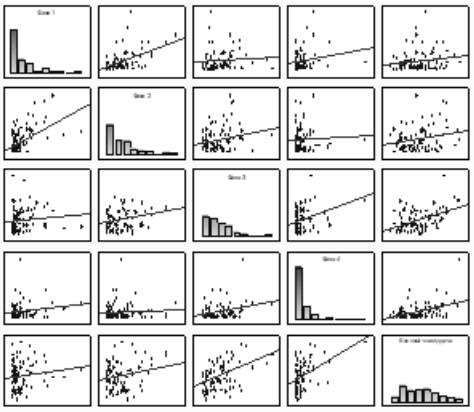

Примітка. З, В, Р, І – позначення … відповідно

(відступ 3 п.т.)

Рисунок 3.2 – Візуалізація кореляційної залежності

Джерело: [123]

або Джерело: *складено на основі* [123],

або Джерело: *складено (розраховано) за даними* [123],

Джерело: *розраховано автором на основі даних підприємства*.

(відступ 6 п.т.)

Текст

Таблиці. Для таблиць використовують шрифт Times New Roman, кегль 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1. Таблиці нумерують послідовно в межах кожного розділу, за винятком поданих у додатках [13]. Тобто, порядковий номер таблиці буде складатись з двох цифр: перша – номер розділу, друга – номер рисунку: Таблиця 1.2 – Вихідні дані для моделювання інвестиційних ризиків – друга таблиця першого розділу; Таблиця 3.1 – Результати моделювання – перша таблиця третього розділу. Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують *над таблицею з абзацного*

відступу. У тексті дипломної роботи посилання на таблицю записують як «табл. 3.1». Між текстом назвою таблиці та безпосередньо таблицею роблять відступ – 6 пт. У разі поділу таблиці на частини в її заголовку вказують номери стовпців,, нумеруючи їх арабськими цифрами в першій частині таблиці [13]. Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці [13]. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці 2.1» або «Кінець таблиці 2.1» [13] а в заголовку вказують номери стовпців, як наведено у прикладі нижче. Після таблиці обов'язково зазначається чи вона є авторською, чи складена на основі літературного джерела, на яке вказується посилання, чи на основі даних підприємства. При цьому зазначення джерела наводиться зліва без абзацного відступу.

Результати проведеної аналітики доводять, що ефективність наявна (табл. 3.6).

(відступ 6 п.т.)

Таблиця 3.6 – Результати моделювання та прогнозування

Позначення	Функція авторегресії	Період				
		2017–2016	2018-2017	2019–2018	2020-2019	2021-2019
1	2	3	4	5	6	7
ПрАТ «**»						
З	$EC_{P_1}^{T_n} = 0{,}227 - 0{,}507 \cdot EC_{P_1}^{T_{n-1}} - 0{,}199 \cdot EC_{P_1}^{T_{n-2}} - 0{,}295 EC_{P_1}^{T_{n-p}}{}_t$	0,360	0,145	0,305	0,165	0,268
В	$EC_{P_2}^{E_m,T_n} = 0{,}563 - 0{,}930 \cdot EC_{P_2}^{T_{n-1}} - 0{,}579 \cdot EC_{P_2}^{T_{n-2}} - 0{,}295 EC_{P_2}^{T_{n-p}}{}_t$	0,841	0,426	0,645	0,486	0,630
Р	$EC_{P_3}^{T_n} = 0{,}216 - 0{,}293 \cdot EC_{P_3}^{T_{n-1}} + 0{,}163 \cdot EC_{P_3}^{T_{n-2}} - 0{,}222 EC_{P_3}^{T_{n-p}}{}_t$	0,321	0,132	0,298	0,154	0,264
І	$EC_{P_4}^{T_n} = 0{,}277 - 0{,}326 \cdot EC_{P_4}^{T_{n-1}} - 0{,}528 \cdot EC_{P_4}^{T_{n-2}} - 0{,}428 EC_{P_4}^{T_{n-p}}{}_t$	0,204	0,174	0,273	0,364	0,295
Інтегральний показник		1,73	0,88	1,53	1,17	1,46

Примітка. З, В, Р, І – позначення … відповідно

Джерело: розраховано *автором на основі даних підприємства*

або Джерело: [123]

(Інша сторінка)

Продовження табл. 3.6

1	2	3	4	5	6	7
ПАТ «**»						
З	$EC_{P_1}^{T_n} = 0{,}067 + 0{,}322 \cdot EC_{P_1}^{T_{n-1}} - 0{,}538 \cdot EC_{P_1}^{T_{n-2}} - 0{,}223 EC_{P_1}^{T_{n-p}}{}_t$	0,094	0,076	0,053	0,051	0,067
В	$EC_{P_2}^{T_n} = 0{,}195 - 0{,}086 \cdot EC_{P_2}^{T_{n-1}} - 0{,}429 \cdot EC_{P_2}^{T_{n-2}} + 0{,}260 \cdot EC_{P_2}^{T_{n-p}}{}_t$	0,253	0,100	0,207	0,251	0,161

Примітки. Якщо потрібно внести примітку до таблиці або рисунку їх подають безпосередньо під рисунком (перед його назвою), під основною частиною таблиці [13]. Слово «Примітка» друкують кеглем 12 через один міжрядковий інтервал з абзацного відступу з великої літери з крапкою в кінці, у тому самому рядку через проміжок з великої літери друкують текст примітки тим самим шрифтом [13].

Формули. Нумерація формул виконується у межах розділу так само як нумерація таблиць та рисунків. Номер позначається у круглих дужках у крайньому правому положенні, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу) [13]. У тексті дипломної роботи слід надавати посилання на формули як «... у формулі (2.1)» [13]. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять з нового рядка (кожний символ окремо з нового рядка). Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Загальний вигляд моделі, яка буде використовуватись і для прогностичної аналітики значень має вигляд (формула 3.6):

$$\text{ЕВ}^{T_n} = {}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} x_1 + {}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} x_2, \qquad (3.6)$$

де $${}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} = \gamma_0^1 + \gamma_1^1 \cdot \text{ЕС}_{P_1}^{T_n} + \gamma_2^1 \cdot \text{ЕС}_{P_2}^{T_n} + \gamma_3^1 \cdot \text{ЕС}_{P_3}^{T_n} + \gamma_4^1 \cdot \text{ЕС}_{P_4}^{T_n};$$

$${}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} = \gamma_0^2 + \gamma_1^2 \cdot \text{ЕС}_{P_1}^{T_n} + \gamma_2^2 \cdot \text{ЕС}_{P_2}^{T_n} + \gamma_3^2 \cdot \text{ЕС}_{P_3}^{T_n} + \gamma_4^2 \cdot \text{ЕС}_{P_4}^{T_n};$$

$$x_1 = \begin{cases} 1, \text{якщо } \left({}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2 \le \left({}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2; \\ 0, \text{якщо } \left({}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2 > \left({}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2; \end{cases} \quad x_2 = \begin{cases} 0, \text{якщо } \left({}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2 \le \left({}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2; \\ 1, \text{якщо } \left({}^{\text{I}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2 > \left({}^{\text{II}}\text{ЕВ}^{T_n} - \xi\right)^2; \end{cases}$$

де ЕВ^{Tn} – інтегральний показник в період спостереження;

$\text{ЕС}_{P_k}^{T_n}$ – показник … (P_k);

P_1, P_2, P_3, P_4, T_n – позначення індикаторів та періоду спостереження відповідно;

$\gamma_0^1, \gamma_0^2, \gamma_1^1, ..., \gamma_4^1, \gamma_1^2, ..., \gamma_4^2$ – коефіцієнти регресії;

ξ – точка розриву моделі;

x_1, x_2 – функції, що залежно від виконання умов приймають значення 0 або 1.

Оформлення посилань на інформаційні джерела. В тексті дипломної роботи у разі прямого цитування, цитата береться у лапки. Якщо дається непряме цитування, варто точно викладати думки автора і давати відповідні посилання на джерело [14]. Посилання даються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела зі списку літератури та відповідна сторінка джерела: [6, с. 22] – означає, що використано інформацію з джерела під номером 6 у переліку посилань, яка знаходиться на сторінці 22; якщо посилання на Інтернет-джерело, сторінка не вказується. Літературу можна розміщувати у алфавітному порядку або згідно черговості посилань у тексті. Всі джерела вказуються на мові оригіналу. До списку використаних джерел включаються лише тільки ті публікації, на які є посилання в тексті дипломної роботи. Також доцільно включати власні публікації чи публікації з керівником дипломної роботи з відповідним посиланням у тексті роботи. Доречно вказувати посилання на курсові роботи, якщо їх матеріал використовувався під час написання дипломної роботи.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302-2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання [15]:

1) у разі оформлення книги (в тому числі і монографії), яка має від одного до чотирьох авторів, структура оформлення бібліографічного посилання включає: прізвище та ініціали автора (авторів через кому) (*крапка*). Назва підручника (посібника, монографії) – крапка або двокрапка, якщо далі йде уточнення «навчальний посібник», «підручник» чи «монографія». Місто *(дві крапки).* Назва видавництва *(кома),* рік видання *(крапка).* Кількість сторінок – позначення «с». У разі розміщення книги в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www... (дата звернення: ….):

1. Капустян В.О., Мажара Г.А., Фартушний І.Д. Моделювання економіки: Підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 Економіка. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 276 с. URL: http://www.….. (дата звернення: 23.12.2022).

2) у разі книги, що містить більше ніж чотири автори, або багатотомні видання, посилання наводиться у такій послідовності: назва підручника (посібника,

монографії) – крапка або двокрапка, якщо далі йде уточнення «навчальний посібник», «підручник» чи «монографія», / ініціали, прізвище першого автора та ін.; за заг. ред. – ініціали, прізвище (*крапка*). Місто: назва видавництва *(кома),* рік видання *(крапка).* Кількість сторінок – позначення «с». У разі розміщення книги в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www.... (дата звернення:…). Якщо видання багатотомне, то зазначається том, з якого бралась інформація:

1. Економічна аналітика в бізнесі: навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.]; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів: ЛНУ ім. ІванаФранка, 2022. 480 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/Navchalnyy-posibnyk_2022.pdf (дата звернення: 23.12.2025).

4) під час посилання на дисертації. *На дисертацію*: прізвище та ініціали автора (авторів через кому) (*крапка*). Назва: (*двокрапка*). автореф. дис. (*крапка*) … (*три крапки*) канд екон. наук (або докт. екон. наук., або докт. філ. з економіки)(*двокрапка*): шифр спеціальності (*крапка*). Місто *(кома)*, рік видання (крапка). Кількість сторінок – позначення «с». У разі розміщення в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www... (дата звернення: ….) *(крапка)*;

1. Бояринова, К. О. Методологія функціонування інноваційно орієнтованих підприємств машинобудування на засадах розвитку: дис. … д-ра екон. наук.: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами. Київ, 2018. 668 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27451 (дата звернення: 23.12.2025).

5) якщо посилання здійснюється на статтю, тоді структура має такий вигляд: прізвище та ініціали автора (авторів через кому) (*крапка*). Назва статті. Курсивом назва журналу або вісника або збірника наукових праць (*крапка*). Рік видання (*крапка*). Номер видання (*крапка*). Сторінки, на яких розміщено матеріал – «С.» (наприклад: С. 5-17). У разі розміщення в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www... (дата звернення: ….). У разі розміщення статті в електронному виданні сторінки не зазначаються:

1. Шевчук О. А., Бояринова К. О., Рощина Н. В. Особливості діагностичного процесу в умовах невизначеності. *Економічний вісник НТУУ «КПІ».* 2024. № 28. URL: https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/302768

6) під час посилання на матеріали конференції, в його складі слід зазначати: прізвище та ініціали автора (авторів через кому) (*крапка*). Назва тез. Курсивом – назва конференції *(двокрапка).* Не курсивом – матеріали. Номер конференції – Міжнар. наук.-практ. конф. або Всеукр. наук.-практ. конф. *(кома)*, місто, перед яким ставиться позначення «м.» *(кома),* дати проведення конференції та місто в якому вона проводилась *(кома),* рік (*крапка*). Сторінки, на яких розміщено матеріал – «С.» (наприклад: С. 5–17). У разі розміщення в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www... (дата звернення: ….):

1. Лазаренко І. С., Крикун Є. О. Моделювання оптимального портфелю акцій з прогнозованою матрицею ризиків. Моделювання та прогнозування економічних процесів : зб. тез доп. XVII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 7 грудня 2023 р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. С. 114-116. URL: https://ecocyber.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2024/02/mpep_XVII_2023.pdf

7) посилання на закон, наказ або розпорядження оформлюється таким чином: назва закону *(двокрапка).* Закон України – номер закону, від … / Верховна Рада України *(крапка)* Місце розміщення або опублікування:

1. Про індустріальні парки: Закон України № 5018-17 від 20.12.2015. / Верховна Рада України. Законодавство України. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17 (дата звернення: 23.12.2025).

8) у разі оформлення інформації з електронного ресурсу зазначається: прізвище та ініціали автора (авторів через кому), якщо текст є авторським (*крапка*). Назва публікації *(крапка)*. Курсивом назва сайту *(двокрапка).* Вебсайт *(крапка)*. URL: http://www... (дата звернення: ….):

1. Державна служба статистики України: вебсайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 25.12.2025).
2. Українська аналітична онлайн-система для бізнесової аналітики, конкурентної розвідки та перевірки контрагентів – YouControl: вебсайт: URL: https://youcontrol.com.ua
3. Річна інформація емітента цінних паперів Державної акціонерної холдингової компанії «Артем». Державна акціонерна холдингова компанія «Артем»: вебсайт. URL: http://www.artem.ua (дата звернення: 23.02.2025).

8) посилання на довідкові видання. На початку зазначається назва, потім ставиться слеш (/) прізвище та ініціали автора (за наявності) *(крапка)*. Назва видання (двокрапка) Місто *(дві крапки)* Назва видавництва *(кома),* рік видання *(крапка).* Кількість сторінок – позначення «с». У разі розміщення книги в Інтернет мережі надалі вказується URL: http://www... (дата звернення: ….);

1. Кобилецький В. Р., Словник економіко-фінансових показників, коефіцієнтів, індикаторів. Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv (дата звернення: 08.07.2025)

Під час вибору та використання інформаційних джерел слід акцентувати увагу на необхідність використання літературних джерел відповідно до Постанови Верховної ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» №2798-IX від 01.12.2022 р. [16].

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті. *Кожний додаток друкується з нової сторінки.* По центру рядка великими літерами друкується слово «ДОДАТОК» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток: «ДОДАТОК Б» [13]. Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Ґ, Є, І, Ї, Й, И, О, Ч, Ь [13]. Додаток повинен мати заголовок. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці з абзацу зазначається «Продовження додатку...» [13]. Рисунки, таблиці, формули в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток: рисунок А.3 – третій рисунок додатку А; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А; формула (А.1) – перша формула додатку А [13].

ДОДАТОК А

Вихідні дані побудови економіко-математичної моделі

Таблиця А.1. – Вихідні дані побудови економіко-математичної моделі

5 ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

Питання плагіату, або привласнення чужих ідей та текстів без належного посилання на джерело, є однією з ключових загроз для чесності та якості проведених досліджень в дипломній роботі бакалавра.

КПІ ім. Ігоря Сікорського сприяє формуванню у студентів відповідального ставлення до академічної доброчесності завдяки ознайомленню із Кодексом честі КПІ ім. Ігоря Сікорського [17], викладання курсів з основ академічного письма, академічної доброчесності, проведення освітніх заходів з інформаційної грамотності та академічної доброчесності, створення та поширення рекомендацій щодо правильного цитування інформаційних джерел, розміщення академічних текстів у відкритому доступі в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ElAKPI). Крім того, в Університеті діє «Положення про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського» [18], метою якого є врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах за авторства працівників та здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського та сприяння дотриманню вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й оригінальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Плагіат – це серйозне порушення наукової етики, яке полягає в використанні чужих ідей, текстів або результатів досліджень без належного зазначення джерела. Це оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору [18].

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного

дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства [18].

Розрізняють наступні види плагіату, наведені в табл. 5.1

Таблиця 5.1 – Види плагіату

№ з/п	Вид плагіату / порушення	Опис
1	Дослівний плагіат	Використання тексту іншого автора без змін і без належного зазначення джерела. Включення великих фрагментів тексту без лапок і без посилань на автора.
2	Рерайт	Переписування тексту іншими словами зі збереженням основного змісту.
3	Мозаїчний плагіат	Використання фраз і речень з різних джерел зі зміною їх порядку без належного цитування.
4	Плагіат перекладу	Переклад тексту з іншої мови та подання його як власного без зазначення джерела.
5	Компіляція	Створення тексту шляхом копіювання фрагментів із різних джерел без глибокого аналізу.
6	Фальсифікація	Вигадування або підроблення результатів дослідження або статистичних даних.
7	Самоплагіат	Використання власних попередніх робіт без належного зазначення джерела.
8	Перефразований плагіат	Перефразування текстів інших авторів без зазначення джерела.
9	Недостатнє цитування	Неправильне або неповне оформлення посилань.
10	Копіювання чужої роботи	Повне або часткове копіювання чужої наукової роботи.
11	Плагіат структури	Використання структури або логіки викладу іншого автора без посилання.
12	Плагіат ідей	Використання наукових ідей інших авторів без цитування.
13	Плагіат даних	Використання даних інших дослідників без зазначення джерела.
14	Плагіат коду	Використання чужого програмного коду без дозволу автора.
15	Плагіат графічних матеріалів	Використання чужих зображень, графіків або таблиць без посилання.
16	Автоматична модифікація тексту	Використання програм для приховування плагіату шляхом зміни тексту.
17	Модифікація списку джерел	Неправильне або неповне оформлення бібліографії.
18	Фабрикація даних	Повне вигадування результатів дослідження або експериментів.
19	Неправомірне співавторство	Додавання до авторів осіб, які не брали участі у створенні роботи.
20	Плагіат результатів дослідження	Використання висновків або результатів чужого дослідження без цитування.
21	Плагіат алгоритмів	Використання чужих алгоритмів або технічних рішень без зазначення автора.
22	Плагіат формул і моделей	Використання математичних або економічних моделей без посилання на автора.
23	Плагіат дизайну дослідження	Копіювання структури експерименту або методики дослідження.

Джерело: *складено на основі* [18; 19; 20].

Ненавмисний плагіат. Ненавмисний плагіат виникає тоді, коли автори через необізнаність або недостатнє розуміння правил цитування та оформлення джерел допускають помилки, що призводять до неправомірного використання чужих ідей. До основних проявів ненавмисного плагіату належать наведені в табл. 5.2 [20; 21].

Таблиця 5.2 – Види ненавмисного плагіату

№ з/п	Вид ненавмисного плагіату	Опис
1	Неправильне цитування у тексті	Використання цитат або перефразування чужих робіт без правильного формату цитування, неправильне використання лапок або нечітке посилання на джерело.
2	Брак бібліографічних посилань	Перефразування або використання ідей іншого автора без зазначення джерела у тексті.
3	Неправильне оформлення бібліографії	Неповне або некоректне оформлення списку використаних джерел, що ускладнює ідентифікацію джерела.
4	Самоплагіат	Повторне використання власних попередніх робіт або їх частин без посилання на попередню публікацію чи роботу.
5	Плагіат програмного коду	Повторне використання власного або чужого програмного коду без належного посилання на попередню роботу або автора.
6	Плагіат графічних матеріалів	Використання зображень, графіків, схем або таблиць без зазначення джерела або авторства.
7	Неправильне перефразування	Передача ідей іншого автора власними словами без зазначення джерела або зі збереженням структури оригінального тексту.
8	Неповне цитування	Використання цитати без зазначення сторінки, року або автора джерела.
9	Відсутність посилання на дані	Використання статистичних даних або результатів досліджень без зазначення джерела.
10	Невідповідність посилань	Джерела згадуються у тексті, але відсутні у списку літератури, або навпаки.
11	Неправильне використання вторинних джерел	Посилання на джерело, яке фактично не було використане, замість первинного джерела інформації.
12	Неправильне оформлення адаптованих матеріалів	Використання адаптованих графіків, таблиць або схем без зазначення, що матеріал змінено або адаптовано.

Джерело: *складено на основі* [20; 21].

Неналежність до плагіату. Поряд з визначенням плагіату та ненавмисного плагіату слід визначити, що не є плагіатом у кваліфікаційних роботах – табл. 5.3. Неналежність до плагіату передбачає використання інформації відповідно до принципів академічної доброчесності та правил наукового цитування.

Таблиця 5.3 – Неналежність до плагіату

№ з/п	Не є плагіатом	Опис
1	Загальновідомі факти	Інформація, яка широко відома та не потребує зазначення джерела (наприклад, загальновідомі історичні дати або базові наукові факти).
2	Власні ідеї та дослідження	Оригінальні ідеї, висновки та результати досліджень, розроблені особисто здобувачем без використання чужих матеріалів або допомоги.
3	Загальноприйняті вирази та фрази	Стандартні формулювання, які широко використовуються у науковій літературі та не належать конкретному автору (наприклад: «Таким чином можна зробити висновок…»).
4	Результати власного емпіричного дослідження	Дані, отримані в результаті власних досліджень, експериментів, спостережень або анкетувань.
5	Загальновідомі методи аналізу	Використання стандартних наукових методів, що не мають конкретного автора (наприклад, кореляційний аналіз, SWOT-аналіз).
6	Використання власних раніше опублікованих робіт з посиланням	Повторне використання власних матеріалів із попередніх робіт за умови належного цитування та посилання на первинне джерело.
7	Інформація, що є суспільним надбанням	Матеріали, на які не поширюється авторське право або термін його дії закінчився (public domain).
8	Коректне цитування джерел	Використання текстів інших авторів із правильним оформленням цитат, лапок та бібліографічних посилань.
9	Правильне перефразування з посиланням	Виклад ідей інших авторів власними словами із обов’язковим зазначенням джерела.
10	Використання відкритих даних	Дані з відкритих державних або міжнародних баз даних за умови зазначення джерела інформації.
11	Використання стандартних формул і моделей	Загальновідомі математичні, економічні або статистичні формули, які широко застосовуються в науці (наприклад, формула середнього значення).
12	Використання ліцензованих матеріалів	Матеріали, які дозволено використовувати згідно з відкритими ліцензіями (наприклад, Creative Commons) за умови дотримання умов ліцензії.
13	Використання власних навчальних матеріалів	Матеріали, підготовлені самим автором у процесі навчання (нотатки, власні презентації, власні розрахунки).
14	Адаптація матеріалів із зазначенням джерела	Перероблення або адаптація графіків, таблиць чи схем за умови зазначення джерела та вказання, що матеріал адаптовано.

Джерело: *складено на основі* [20; 21;22; 23].

5.2 ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

Щоб запобігти плагіату, важливо дотримуватись низки рекомендацій. Це включає ретельне ведення нотаток вже у процесі написання дипломної роботи (наприклад використання прикінцевих виносок при формуванні тексту до результуючого оформлення списку використаних джерел), правильне оформлення цитат і посилань, використання перевірених джерел (рис. 5.1).

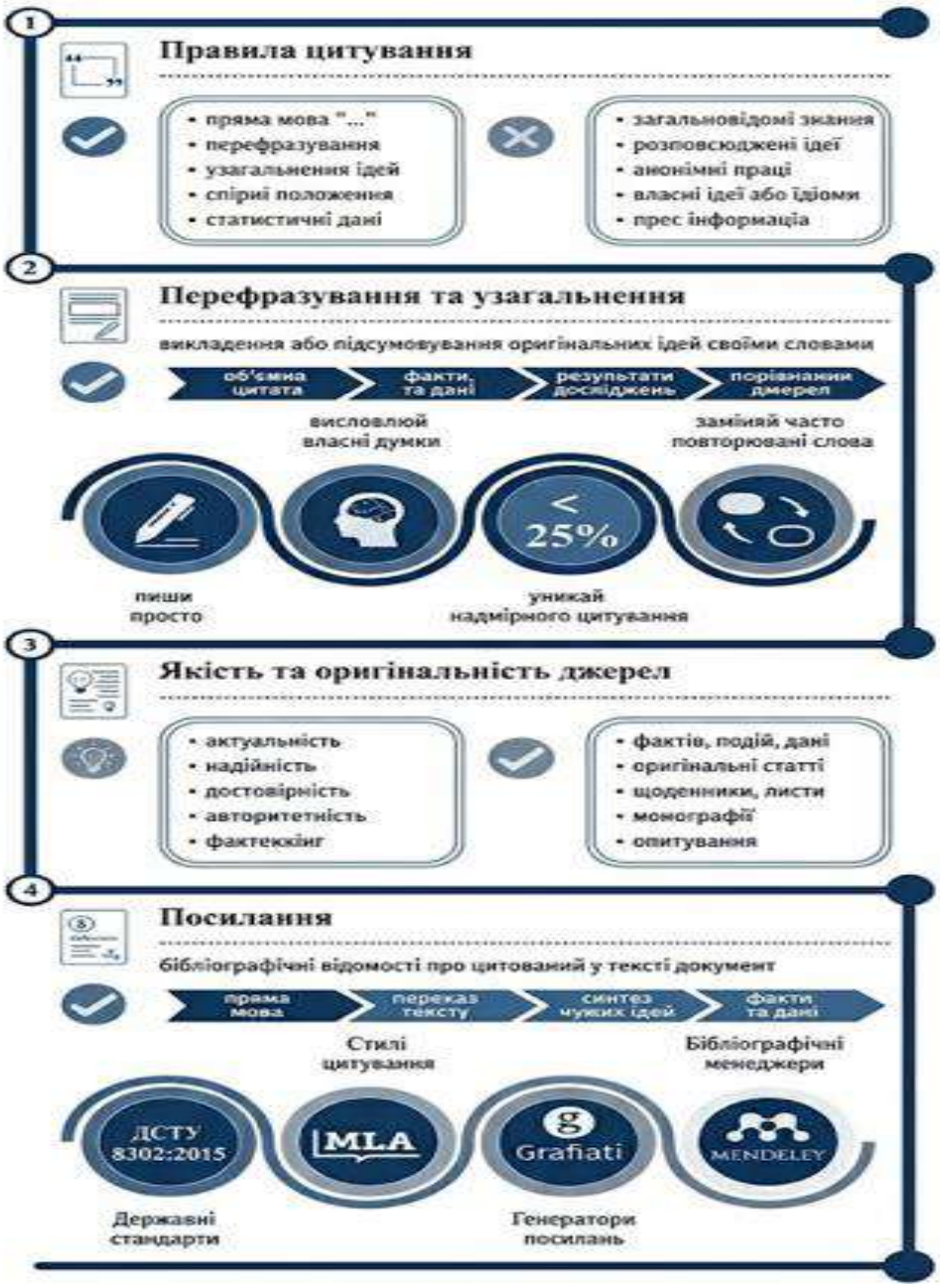

Рисунок 5.1 – Як запобігти плагіату

Джерело [24]

Практичні поради та рекомендації щодо запобігання академічному плагіату включають [25]:

- текстовий фрагмент з іншого джерела обсягом більше речення, відтворений у тексті наукової роботи без змін або у перекладі, має супроводжуватися посиланням на джерело;
- якщо перефразування займає більше одного абзацу, посилання на відповідний текст або його автора має міститися у кожному абзаці наукової роботи;
- якщо цитата з джерела наводиться за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути посилання на нього. Дослівна цитата береться обов'язково у лапки. Якщо цитата перефразована, слід вказати посилання на джерело;
- якщо цитата наводиться не за першоджерелом, в тексті наукової роботи має бути наведено посилання на джерело цитування («цитується за:_____»);
- науково-технічна інформація має супроводжуватися посиланням на джерело, з якого взята інформація;
- у разі використання у науковій роботі тексту нормативно-правового акту достатньо зазначити його назву, дату останніх змін або нової редакції;
- якщо автори/виконавці невідомі, слід зазначити, що вони невідомі: «автор невідомий», «автори невідомі», «без автора»;
- у разі неможливості ідентифікувати автора, назву, виконавців слід обов'язково вказати джерело.

Перевірка дипломних робіт у КПІ ім. Ігоря Сікорського проводиться за допомогою комплексного онлайн сервісу для запобігання плагіату StirkePlagiarism (https://strikeplagiarism.com/en). Адмініструє кабінет університету в онлайновій системі виявлення збігів/ідентичності/схожості відповідальний працівник Науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського. На кожній кафедрі призначено відповідальних осіб, які здійснюють технічну перевірку кваліфікаційних робіт [18].

У випадку виявлення у дипломній роботі запозичень без належного оформлення посилань, або ж якщо кількість прямих цитат перевищує 15% тексту роботи, робота повертається здобувачу на доопрацювання з можливістю повторного подання на

розгляд керівника. Якщо дипломна робота містить спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, вона не приймається до захисту. У випадку незгоди з висновком про оригінальність роботи автор- здобувач вищої освіти має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку Комісією з питань етики та академічної чесності Університету [18].

Обсяг оригінальності тексту дипломної роботи має складати не менше 80 %, збіги/схожості, загальновживана лексика – не більше 20 %. Наявність плагіату має складати – 0%.

5.2 ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

В КПІ ім. Ігоря Сікорського сформовано політику використання штучного інтелекту, що викладено у документі «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського», який затверджено та уведено в дію наказом від 29.12.2023 р. № НОН/393/2023. Позиція Університету полягає не в декларації загальних обмежень на використання генеративного штучного інтелекту, а в акцентуванні на особливостях його свідомого та відповідального використання, зокрема [26]:

- виконані завдання мають бути результатом власної оригінальної роботи;
- неприпустимо покладатися на генеративний штучний інтелект як на єдине джерело інформації, оскільки він має обмеження та несе певні ризики/небезпеки;
- суб'єктам наукового та освітнього процесу необхідно визнавати та відповідним чином фіксувати факти використання генеративного штучного інтелекту;

Технології штучного інтелекту дають змогу ефективно здійснювати пошук сучасних наукових джерел, аналізувати великі масиви інформації, створювати різноманітні графічні матеріали, перевіряти тексти на наявність плагіату та виконувати переклад текстів різними мовами (табл. 5.4). Щоб використання штучного інтелекту не вважалося плагіатом, важливо дотримуватися принципів академічної доброчесності та правильно інтегрувати отриману інформацію у власну дипломну роботу [27]. В університеті визнається академічно нечесним способи використання моделей штучного інтелекту, які порушують принципи доброчесності та етики досліджень, зокрема видання тексту, згенерованого штучним інтелектом або перефразованого штучним інтелектом вмісту інших джерел, за власну роботу; використання штучного інтелекту для автоматичної генерації текстів або перефразування наявного контенту без належного вказання джерел – порушує принципи авторства та вважається плагіатом [27].

Під час виконання дипломної роботи штучний інтелект може бути застосований для [26]:

- автоматизації дослідницьких процесів, коли інструменти штучного інтелекту допомагають аналізувати великі обсяги інформації, допомагаючи в ідентифікації нових тенденцій, що можуть залишитися непоміченими при традиційних методах, що значно полегшує дослідження;
- розробки нових гіпотез — інтелектуальні алгоритми можуть аналізувати наявні дослідження, виявляти закономірності й формулювати нові гіпотези для подальших експериментів та досліджень;
- презентації результатів досліджень — алгоритми генерації тексту можуть допомагати науковцям у впорядкуванні та анотуванні наукових статей;
- автоматизованої перевірки граматики, структури та стилю своїх написаних робіт.

Таблиця 5.4 – Онлайн сервіси на базі штучного інтелекту

Категорія	Інструмент	Призначення (коротко)
Помічники ШІ	ChatGPT	Генеративний чат-бот для відповідей, перевірки текстів на помилки, пояснення матеріалу.
	Deep AI	Чат-бот ШІ для перевірки текстів на помилки, відповідей та допомоги у навчанні.
	Claude	ШІ-асистент для аналізу текстів, діалогів та перекладу.
	Gemini	Модель ШІ для перевірки текстів на помилки, генерації зображень.
	ChatPDF	Аналізує PDF-документи та дозволяє ставити питання щодо їх змісту.
Пошук наукової інформації	Elicit	Інструмент ШІ для автоматизації огляду літератури та аналізу досліджень.
	Semantic Scholar	Пошукова система наукових публікацій з функцією коротких викладів і рекомендацій.
	SciSpace	Платформа для пошуку та пояснення наукових статей.
	Research Rabbit	Інструмент для пошуку і візуалізації наукової літератури.
	Connected Papers	Візуалізує зв’язки між науковими статтями.
	Inciteful	Платформа для аналізу та дослідження академічної літератури.
	Dimensions AI Assistant	Аналізує наукові публікації, цитування та дослідницькі тенденції.
	OpenAlex	Відкрита база наукових публікацій та цитувань.
	Scite.ai	Аналізує цитування та показує, чи підтверджують вони дослідження.
Генерація зображень	Leonardo.Ai	Генерує зображення та графіку за текстовим описом.
Графічний дизайн	Canva Magic	Інструменти ШІ у Canva для створення дизайнів і контенту.
	Gamma	Створює презентації та веб-сторінки за допомогою ШІ.
Візуалізація даних	Datawrapper	Створює інтерактивні графіки, карти та таблиці.
	Infogram	Платформа для інфографіки та візуалізації даних.
Генерація зображень	Craiyon	Генерує зображення за текстовим запитом.
Обчислення і дані	WolframAlpha	Перевіряє обчислення та будує графіки на основі бази знань.
Перевірка письма	Grammarly	Перевіряє граматику, стиль та правопис тексту.
	AcademicGPT	Допомагає аналізувати наукові тексти.
	Trinka	Граматичний помічник для академічного письма.
Переклад	DeepL Translator	Інструмент для точного перекладу текстів.
Академічні інструменти	Scribbr	Перевірка на плагіат, редагування тексту та генерація посилань.

Джерело: *складено на основі* [27].

В університеті визнається академічно нечесним такі способи використання моделей штучного інтелекту, які порушують принципи доброчесності та етики досліджень [26]:

- видання тексту, згенерованого штучним інтелектом або ним перефразованого вмісту інших джерел, за власну роботу;

- використання штучного інтелекту для автоматичної генерації текстів або перефразування наявного контенту без належного вказання джерел порушує принципи авторства та вважається плагіатом;
- переопрацювання штучним інтелектом власної статті автора з метою повторного видання як нової статті;
- використання штучного інтелекту для перетворення вже опублікованої роботи автора з метою створення вигляду нової публікації порушує Кодекс честі університету та самоідентифікацію в науковій роботі;
- створення неправдивих даних і представлення їх як підтвердження власних досліджень (фабрикація даних);
- генерація штучним інтелектом неправдивих даних та їх використання як підстави для наукових висновків є серйозним порушенням академічної доброчесності та може викликати негативні наслідки для якості досліджень та репутації дослідника [26].

6 ПІДГОТОВКА ДО АТЕСТАЦІЇ ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ

6.1 ПІДГОТОВКА ДО АТЕСТАЦІЇ

Процес організації атестації здобувачів, що навчаються за ОПП «Економічна аналітика» на першому (бакалаврському) рівні, відбувається згідно з вимогами законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Стандарту вищої освіти України та Положенням «Про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського» [29]:

- вимоги до підготовки дипломної роботи доводяться до відома здобувачів до початку переддипломної практики, яка передує її виконанню;
- рейтингова система оцінювання (РСО) кваліфікаційних робіт, яка містить критерії оцінювання якості роботи та якості її захисту, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів до початку переддипломної практики, яка передує виконанню дипломної роботи;
- до відома здобувачів доводиться розклад консультацій керівників кваліфікаційних робіт із зазначенням часу і місця їх проведення.

Загалом послідовність підготовки до атестації відбувається у такому порядку:

1. **Вибір теми дипломної роботи.** Тема може бути запропоновані кафедрою, керівниками дипломних робіт, керівниками практики з боку бази практики, стейкхолдерами або здобувачами з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і можливості виконання [29]. Остаточно вибір та формулювання теми здійснюється до початку переддипломної практики за заявою здобувача на ім’я завідувача кафедри з відповідним узгодженням керівником [29].
2. **Завдання на дипломну роботу.** Керівник готує завдання на дипломну роботу за відповідною формою (додаток Б) та видає його здобувачу до початку переддипломної практики, яка передує виконанню дипломної роботи [29].

3. **Виконання згідно календарного плану.** Здобувач має регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання дипломної роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки [29]. Календарний план виконання дипломної роботи формується з урахуванням графіку навчального процесу і розміщується на сайті кафедри за посиланням: https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/navchannya/bakalavr/dyplomne-proektuvannya/grafik-vykonannya-dyplomnyh-robit Керівник контролює дотримання календарного плану здобувачем і у разі суттєвих порушень, які можуть призвести до недотримання встановлених термінів надання дипломної роботи до екзаменаційної комісії, інформує керівництво кафедри для вжиття відповідних заходів, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту [29].
4. **Попередній захист.** Для попереднього захисту кафедрою створюється комісія з науково-педагогічних працівників кафедри, які беруть участь у керівництві дипломними роботами. За результатами попередніх захистів комісія робить висновок про якість виконаної здобувачами дипломної роботи, за необхідності робить зауваження і надає відповідні рекомендації щодо доопрацювання [29]. Попередній захист проводиться згідно встановленого графіку виконання дипломної роботи кафедрою. На попередній захист має бути подано: підготовлену та оформлену належним чином дипломну роботу (в електронному вигляді та/або у непереплетеному вигляді) та презентацію.
5. **Нормоконтроль.** Нормоконтроль проводиться для визначення відповідності оформлення дипломної роботи встановленим вимогам. Також перевіряється наявність та відповідність її супровідних документів.
6. **Перевірка на збіги/подібність.** Згідно встановлених термінів у календарному плані (графіку виконання) дипломної роботи вона перевіряється на збігі/подібність (плагіат) Процедура проходження перевірки відбувається у такому порядку, відповідно до [18]:

1) текст остаточного варіанту дипломної роботи в електронному вигляді подається здобувачем керівнику;
2) відповідальний за перевірку на подібності створює профіль керівнику в Системі та відкриває відповідну папку для доступу керівника. Керівник завантажує дипломну роботу до Системи;
3) відповідальна особа здійснює процес перевірки дипломної роботи у Системі, яка генерує звіт подібності, та надає доступ керівнику до звіту подібності протягом трьох робочих днів після завантаження дипломної роботи до Системи;
4) керівник здійснює експертну оцінку дипломної роботи з урахуванням звіту подібності, робить висновок про її оригінальність і включає його у відгук;
5) роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів/ідентичності/схожості додається до дипломної роботи.

7. Відгук наукового керівника. Відгук наукового керівника формується згідно затвердженої Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського «Пам'ятки керівнику кваліфікаційної роботи здобувача ступеня бакалавра/магістра» [30], (Додаток Д). Відгук з висновком про наявність в дипломній роботі здобувача академічного плагіату є підставою для недопущення її до захисту, а здобувач може бути притягнутий до академічної відповідальності відповідно до законодавства [31]. *Відгук вкладається в дипломну роботу, не підшивається.*

8. Рецензія. Рецензент докладно ознайомившись зі змістом дипломної роботи та її додатками надає рецензію (Додаток Е) і, за необхідності, може запросити здобувача на співбесіду для отримання його пояснень [29]. *Рецензія вкладається в дипломну роботу, не підшивається.*

Здобувач має ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (за необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті дипломної роботи. Вносити будь-які зміни або виправлення до дипломної роботи після отримання відгуку керівника та рецензії забороняється [29].

9. Ілюстративний матеріал. До дипломної роботи для забезпечення належного представлення її в доповіді додається ілюстративний матеріал. Від

виконується у програмі Power Point або Canva. Бажано використовувати для розміщення інформації до 15 слайдів. Ілюстративний матеріал додатково роздруковується у 4 екземплярах та надається екзаменаційній комісії. Бажано такий матеріал переплітати. У разі змішаного (дистанційного) режиму навчання ілюстративний матеріал подається у електронному виді для попереднього ознайомлення з ним екзаменаційною комісією. *Один з екземплярів ілюстративного матеріалу роздруковується, підписується керівником та подається під час надання зшитого рукопису на кафедру.*

На презентації слід розміщувати візуальні матеріали, такі як графіки, діаграми та таблиці. Текстову частину доцільно озвучувати в доповіді. Слайди презентації нумеруються. Структура презентації має формуватись за таким змістом:

Слайд 1. Титульний аркуш.

- назва університету;
- тема дипломної роботи;
- прізвище, ім'я та по батькові здобувача;
- прізвище, ім'я та по батькові керівника.

Слайд 2. Актуальність, мета, об'єкт, предмет:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- мета роботи;
- об'єкт і предмет дослідження.

Слайд 3. Теоретичні аспекти та/або методи використані у роботі:

- ключові теоретичні аспекти за темою дипломної роботи;
- обґрунтування вибору методів аналітики.

Слайд 4–7. Результати аналітики за другим розділом дипломної роботи. Наприклад:

- коротка характеристика бази дослідження (підприємства, галузі або сектору економіки);
- графіки та діаграми з аналізом економічних показників, порівняльна характеристика показників за декілька років, графіки та діаграми, що відображають динаміку основних економічних показників тощо;

- використані методи економічної аналітики, моделі та інструменти аналізу даних, результати трендового, індикаторного, економетричного, кореляційно-регресійного або факторного аналізу аналізу**,** виявлені тенденції, закономірності та взаємозв'язки між показниками, визначення ключових факторів впливу на економічну ситуацію, оцінка сили впливу факторів на результативні показники, графічна інтерпретація результатів аналізу (матриці кореляції, діаграми, моделі тощо);
- схеми причинно-наслідкових зв'язків, конкретизація виявленої економічної проблеми**,** результати аналітичних модельних експериментів**,** графічна інтерпретація аналітичної основи для розробки практичних рекомендацій.

Слайд 8–12. Рекомендаційна аналітика за третім розділом дипломної роботи:

- формування можливих альтернативних варіантів економічних рішень, графічна інтерпретація методів рекомендаційної аналітики (дерево рішень, метод цільових функцій, сценарний аналіз тощо), критерії вибору оптимального рішення, результати економіко-математичного моделювання або прогнозування, їх візуалізація (діаграми, таблиці, схеми), порівняння альтернативних сценаріїв розвитку тощо;
- система практичних рекомендацій щодо вирішення визначеної проблеми, заходи реалізації економічних рішень**,** розрахунок економічного ефекту від реалізації запропонованих рішень, узагальнення економічної доцільності впровадження рекомендацій тощо.

Слайд 13. Практична цінність результатів дослідження і /або їх апробація:

- можливість впровадження рекомендацій на базі дослідження (підприємством, відомствами, міністерствами тощо);
- публікації (за наявності), участь в студентських конкурсах наукових робіт (за наявності) тощо.

Слайд 14. Формулювання висновків:

- узагальнення результатів дослідження – стисло подаються загальні висновки дипломної роботи.

Слайд 15. Дякую за увагу!

10. Підготовка доповіді. Підготовка до доповіді на захисті дипломної роботи є важливим етапом, що потребує ретельного планування та організації. *Тривалість доповіді має складати до 15 хв*. Доповідь повинна мати чітку структуру, яка включає вступ, основну частину та висновки:

- вступна частина має коротко окреслити тему дипломної роботи, її актуальність та мету дослідження.
- в основній частині важливо висвітлити основні результати дипломної роботи у порядку поставлених завдань;
- у заключній частині висвітлюють висновки з зазначенням практичної значущості.

6.2 ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ

Захист дипломної роботи здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі та інші особи, що присутні на захисті, можуть вільно проводити аудіо- та/або відеофіксацію процесу захисту, крім захисту кваліфікаційних робіт за закритою тематикою [29]. Тривалість захисту однієї дипломної роботи становить не більше 0,5 години.

Регламент захисту кваліфікаційних робіт включає [29]:

- оголошення секретарем екзаменаційної комісії (ЕК) інформації про дипломну роботу, що подана до захисту, а саме: прізвища, імені та по батькові здобувача, теми, наукових і творчих досягнень здобувача;
- доповідь здобувача (10-15 хвилин) з використанням форм візуалізації доповіді (презентація);
- відповіді на запитання членів ЕК;
- оголошення секретарем ЕК відгуку керівника або виступ керівника (у разі його присутності на захисті) зі стислою характеристикою роботи здобувача в процесі підготовки дипломної роботи (до 2-х хвилин);
- оголошення секретарем ЕК рецензії на дипломну роботу або озвучення рецензії рецензентом (в разі його присутності на захисті);
- відповіді здобувача на зауваження керівника та рецензента (3- 5 хвилин);
- оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт, а також про видачу здобувачу диплома (диплома з відзнакою), присудження відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння освітньої кваліфікації приймається на закритому засіданні ЕК та оголошується у день захисту [29].

Умови, за якими екзаменаційна комісія може прийняти рішення про видачу *диплома з відзнакою* здобувачу ступеня бакалавр [29]:

1) здобувач вищої освіти має оцінки «відмінно» з не менше 75% семестрових контролів, а з інших семестрових контролів – оцінки «дуже добре» та «добре»;
2) здобувач вищої освіти склав атестаційні екзамени та/або захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно».

У разі запровадження освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського у дистанційному режимі проведення атестації здійснюється відповідно до Регламенту організації і проведення захистів кваліфікаційних робіт та атестаційних екзаменів дистанційному режимі [32]. У такому разі, на початку, здобувач ідентифікує себе шляхом демонстрації екзаменаційній комісії через засоби відеозв'язку документ, що посвідчує особу. Атестація проводиться екзаменаційною комісією в режимі відео-конференцій за допомогою програмно-технічних засобів Zoom Education.

Після захисту дипломна робота розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу.

6.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальні вимоги щодо критеріїв оцінювання дипломної роботи наведено у навчальному посібнику навчальному посібнику «Дипломна робота бакалавра: рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» [5] та Рекомендацій до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра» КПІ ім. Ігоря Сікорського [5]. Оцінювання дипломної роботи за ОПП «Економічна аналітика» здійснюється за критеріями, наведеними в табл. 6.1.

Таблиця 6.1 – Оцінювання якості виконання та захисту дипломної роботи

№ з/п	Критерій	Оцінювання критерію	Бали
1	**2**	**3**	**4**
Якість дипломної роботи (максимум 60 балів)			
1.	Актуальність теми та обґрунтованість поставленої спеціалізовані задачі і практичні проблеми в економічній сфері, що розкривається у вступу до дипломної роботи	У вступі чітко обґрунтовано актуальність теми, визначено практичну проблему економічної сфери, наведено переконливі аргументи її важливості. Дослідження проблеми здійснено на основі новітніх вітчизняних і зарубіжних наукових джерел. Вступ характеризується логічною послідовністю структурних елементів, які наповнені аналітичними обґрунтуваннями.	4
		Актуальність теми загалом обґрунтована, визначено практичну проблему, але аргументація подана не повністю або недостатньо глибоко. Дослідження проблеми здійснено переважно на основі вітчизняних джерел із частковим використанням сучасних публікацій. Деякі структурні елементи вступу розкрито неповністю.	3
		Актуальність теми сформульована поверхово, практична проблема визначена нечітко. Дослідження базується переважно на навчальній літературі або застарілих джерелах, недостатньо використано сучасні наукові публікації. Структурні елементи вступу ґрунтовно не розкриті.	2
		Актуальність теми у вступі не обґрунтована або відсутня. Практична проблема економічної сфери не визначена або сформульована неправильно, джерельна база відсутня або не відповідає темі дослідження. Структурні елементи вступу не розкриті.	0
2.	Розкриття теоретико-методичних основ дослідження у теоретичному розділі дипломної роботи	Теоретико-методичні основи розкрито повністю: проведено критичний аналіз достатньої кількості сучасних джерел, систематизовано підходи, сформульовано власні аргументовані висновки, уникнуто компілятивності, обрано й детально обґрунтовано методичні підходи, інструментарій економічної аналітики і/або визначено релевантні економіко-математичні моделі (з поясненням призначення, умов застосування, показників) і обґрунтовано їх вибір. Висновки до розділу системні, самостійні, чітко пов’язані з метою і завданнями дипломної роботи.	7
		Теоретичні положення розкрито достатньо повно: проаналізовано погляди вітчизняних і зарубіжних науковців, виконано узагальнення (можливо у вигляді таблиць/рисунків), сформовано теоретичну базу. Чітко обґрунтовано методичні положення: підібрано методи та інструментарій економічної аналітики, описано застосовані економіко-математичні моделі для подальших розрахунків. Висновки логічні та відображають ключові результати розділу.	6
		Теоретичні положення теми розкрито задовільно, наведено основні підходи та визначення, частково проаналізовано погляди вітчизняних і зарубіжних науковців. Узагальнення та систематизація матеріалу здійснені обмежено. Методичні положення та інструментарій економічної аналітики описані, проте їх обґрунтування недостатньо чітке, економіко-математичні моделі подані частково або без детального пояснення їх застосування. Висновки до розділу сформульовані, але мають переважно описовий характер.	5
		Теоретичні засади розкрито частково, але логічно: наведено основні підходи та визначення, проте критичність і узагальнення обмежені. Описано окремі методичні підходи та елементи інструментарію, однак без чіткої прив’язки до подальшого їх використання у аналітичному та рекомендаційному розділах дипломної роботи; економіко-математичні моделі згадані або подані стисло, вибір не обґрунтовано. Висновки є, але частково узагальнюють розділ.	4
		Теоретичні засади теми розкрито частково, узагальнення та систематизація відсутні. Методи й інструментарій економічної аналітики не обґрунтовані, економіко-математичні моделі не підібрані/не описані. Висновки до розділу слабко пов’язані з матеріалом.	0

Продовження таблиці 6.1

1	2	3	4
3.	Розкриття економічної аналітики функціонування бази дослідження та виявлення проблеми у аналітичному розділі дипломної роботи	Ґрунтовно та системно проведено аналіз бази дослідження із використанням статистичних джерел та аналітичних систем (зокрема YouControl для підприємств) або макроекономічних показників. Виконано глибоке економіко-аналітичне оцінювання результативності економічної системи, явища чи процесу із застосуванням сучасних методів економічної аналітики (трендовий, кореляційно-регресійний, індикаторний, економетричний аналіз тощо). Проведено причинно-наслідкову аналітику, ідентифіковано фактори виникнення проблеми та обґрунтовано їх вплив на результати функціонування системи. Запропоновано постановку спеціалізованої задачі та можливі варіанти її вирішення. Висновки до розділу логічні, узагальнюють результати аналізу та підтверджують виявлені проблеми.	15
		Комплексно проведено аналіз та оцінювання бази дослідження: розраховано систему економічних показників, визначено ключові тенденції функціонування підприємства або економічної системи. Проведено економіко-аналітичне оцінювання предмету дослідження із застосуванням економіко-математичних методів (трендовий, кореляційно-регресійний, індикаторний аналіз). Виконано аналіз факторів впливу та встановлено причинно-наслідкові зв’язки. Висновки логічно узагальнюють основні результати аналітичного дослідження.	14
		Проведено ґрунтовний аналіз статистичних та аналітичних даних бази дослідження, здійснено економічний аналіз діяльності підприємства або економічної системи. Виконано економіко-аналітичне оцінювання результативності процесу або системи із застосуванням окремих методів економічної аналітики (трендовий, індикаторний або кореляційно-регресійний аналіз). Встановлено окремі причинно-наслідкові зв’язки між економічними показниками. Висновки відображають результати дослідження, але узагальнення частково обмежені.	13
		Аналіз та оцінювання бази дослідження виконано частково: подано загальну господарсько-економічну характеристику підприємства або сектору економіки, розраховано окремі економічні показники. Економіко-аналітичне оцінювання предмету дослідження виконано частково. Визначено окремі фактори впливу на проблему, однак причинно-наслідковий аналіз недостатньо обґрунтований. Висновки сформульовані, але узагальнюють результати розділу лише частково.	12
		Аналіз бази дослідження подано формально: наведено статистичні та аналітичні матеріали підприємства або сектору економіки/промисловості, економічний аналіз поверховий або відсутній. Економіко-аналітичне оцінювання майже не виконано, економіко-математичні методи не застосовані. Причинно-наслідкові зв’язки не встановлені частково. Висновки слабко пов’язані з результатами аналізу.	11
		Наявні окремі статистичні матеріали щодо бази дослідження, проте вони подані без ґрунтовного економічного аналізу. Економіко-аналітичне оцінювання результативності відсутнє або поверхове. Висновки до розділу поверхові та не підтверджені аналітичними розрахунками.	10
		Статистичні дані та аналітичні матеріали подані дуже обмежено, економічний аналіз практично відсутній. Економіко-аналітичне оцінювання та причинно-наслідкова аналітика не проведені на належному рівні. Висновки не відповідають змісту аналізу.	9
		Аналітичний розділ описовий і не відповідає поставленим завданням та темі дипломної роботи; статистичні дані, економічний аналіз і висновки до розділу виконано фрагментарно і не відповідно до теми або не виконано, наведені дані не обґрунтовані і згенеровані без врахуванням наведених матеріалів у розділі.	0

Продовження таблиці 6.1

1	2	3	4
4.	Розроблення та економіко-аналітичне обґрунтування економічних рішень у рекомендаційному розділі дипломної роботи	Ґрунтовно обґрунтовано вибір економічних рішень щодо вирішення виявленої проблеми. Проведено економіко-аналітичне, економіко-математичне моделювання та прогностичну аналітику із застосуванням методів рекомендаційної аналітики (дерева рішень, сценарний аналіз, прогностичне моделювання, оптимізаційні моделі тощо). Виконано модельний або аналітичний експеримент для вибору оптимального варіанту рішення. Розроблено практичні рекомендації щодо реалізації економічних рішень та розраховано економічний ефект (прибутковість, рентабельність, економічна ефективність тощо)**.** Висновки до розділу логічні, узагальнюють результати моделювання та підтверджують доцільність запропонованих рішень.	15
		Проведено комплексне економіко-аналітичне обґрунтування економічних рішень. Застосовано економіко-математичні методи моделювання, прогностичну аналітику, виконано аналіз альтернативних варіантів рішень. Сформовано рекомендації щодо реалізації рішень та оцінено їх економічну ефективність. Висновки узагальнюють результати дослідження та підтверджують доцільність запропонованих заходів.	14
		Проведено економіко-аналітичне обґрунтування запропонованих рішень із використанням окремих методів економічної аналітики або моделювання. Виконано аналітичний або прогностичний аналіз, запропоновано практичні рекомендації щодо вирішення проблеми**.** Економічний ефект від реалізації рішень визначено, однак недостатньо обґрунтовано. Висновки відображають основні результати розділу.	13
		Запропоновано окремі напрями удосконалення або економічні рішення щодо вирішення проблеми. Економіко-аналітичне обґрунтування виконано частково, застосування економіко-математичних моделей або прогнозування обмежене. Практичні рекомендації сформульовані, але їх економічна ефективність оцінена поверхово. Висновки до розділу узагальнюють результати лише частково.	12
		Запропоновані рішення мають переважно описовий характер. Економіко-аналітичне обґрунтування або моделювання відсутнє або виконане формально. Рекомендації не мають достатнього аналітичного обґрунтування, економічний ефект наведений формально. Висновки слабко пов’язані з результатами дослідження.	11
		Запропоновані окремі рекомендації щодо вирішення проблеми, однак економіко-аналітичне обґрунтування та моделювання майже не проведені. Практична доцільність запропонованих рішень не доведена, економічний ефект не оцінено. Висновки поверхові.	10
		Рекомендації подані формально, економіко-аналітичне обґрунтування, моделювання та оцінка економічної ефективності практично відсутні, оскільки подані занадто описово. Розділ має описовий характер і не підтверджений аналітичними розрахунками. Висновки поверхові.	9
		Рекомендаційний розділ містить тільки теоретичні описи, не відповідає темі дипломної роботи; економічні рішення, моделювання, рекомендації та висновки до розділу відсутні.	0

Продовження таблиці 6.1

1	2	3	4
5.	Обґрунтованість застосування методів розрахунку, економічної аналітики та інформаційно-аналітичних технологій	Застосовано сучасні методи економічної аналітики: трендовий, кореляційно-регресійний, факторний, індикаторний, кластерний, економетричний аналіз, GAP-аналіз, аналіз KPI, інтелектуальний аналіз даних тощо. Використано методи моделювання та рекомендаційної аналітики (дерева рішень, сценарний аналіз, оптимізаційні та прогностичні моделі). Для обробки даних застосовано інформаційно-аналітичні інструменти та програмні засоби (Excel, Access, Power BI, Google Colaboratory, Mathcad, Matlab, ProjectLibre тощо), системи керування базами даних (MySQL). Розрахунки виконані коректно, результати обґрунтовано інтерпретовані та використані для прийняття економічних рішень.	6
		Застосовано декілька методів економічної аналітики (трендовий, кореляційно-регресійний, факторний або індикаторний аналіз тощо) та окремі методи моделювання чи прогнозування. Для обробки даних використано аналітичні програмні засоби (Excel, Power BI, Matlab, Python або подібні інструменти). Розрахунки виконані правильно, результати інтерпретовані, однак рівень інформаційно-аналітичних інструментів обмежений.	5
		Використано обмежену кількість базових методів економічного аналізу (трендовий або індикаторний аналіз тощо). Для обробки даних застосовано переважно стандартні програмні засоби (Excel). Економіко-математичні моделі або аналітичні платформи застосовані частково, інтерпретація результатів має загальний характер.	4
		Методи економічного аналізу застосовані мінімально або формально. Використано лише окремі прості розрахунки та базові програмні засоби без використання аналітичних або моделюючих інструментів. Результати аналізу недостатньо обґрунтовані.	3
		Методи економічної аналітики та інформаційно-аналітичні технології не застосовані, розрахунки проведено вручну або відсутні.	0
6.	Глибина наданих висновків до дипломної роботи	Висновки до дипломної роботи повністю відображають результати проведеного дослідження, логічно узагальнюють основні положення всіх розділів роботи. Чітко сформульовано отримані результати, визначено вирішення поставленої задачі, наведено аргументовані узагальнення та практичні рекомендації. Висновки є змістовними, структурованими та відповідають меті і завданням дипломної роботи.	3
		Висновки загалом відображають результати дослідження, однак мають описовий характер або недостатньо узагальнюють результати окремих розділів роботи. Частина результатів дослідження або практичних рекомендацій сформульована нечітко.	2
		Висновки відсутні або не відповідають змісту дипломної роботи, або сформовані копіюванням висновків до розділів, не відображають комплексно результати проведеного дослідження.	0

Кінець таблиці 6.1

1	2	3	4
7.	Практична спрямованість дипломної роботи	Дипломну роботу виконано на замовлення підприємства, установи. Наявність акту (довідки) про впровадження результатів. Дипломну роботу виконано на підставі реальних вихідних даних	5
		Наявність акту (довідки) про наміри впровадження результатів підприємством, установою. Дипломну роботу виконано на підставі реальних вихідних даних	4
		Дипломну роботу виконано на підставі реальних вихідних даних	3
		Дипломна робота не має практичної спрямованості. Впровадження / апробація результатів відсутні	0
8.	Якість оформлення роботи та ілюстративного матеріалу	Оформлення роботи повністю відповідає встановленим вимогам. Матеріал викладений чітко, стисло, грамотно. Оформлення повністю відповідає вимогам нормативних документів. Ілюстративний матеріал повністю розкриває зміст дипломної роботи, виконаний з використанням засобів комп'ютерної графіки	5
		Оформлення роботи в загальному відповідає встановленим вимогам, проте містить невідповідність деяких складових. Матеріал викладений чітко, стисло, але є стилістичні помилки. Ілюстративний матеріал повністю розкриває зміст дипломної роботи, але структура дещо неповна	4
		Робота оформлена з частковим дотриманням вимог. Матеріал викладений не чітко, є граматичні помилки. Ілюстративний матеріал не повністю розкриває зміст дипломної роботи, є відхилення від вимог	3
		Структура та оформлення дипломної роботи не відповідають вимогам. Ілюстративний матеріал не розкриває зміст дипломної роботи або відсутній	0
Захист дипломної роботи (максимум 40 балів)			
1.	Високий рівень якості доповіді. Здобувач повністю володіє матеріалом, демонструє глибокі знання теми дослідження, чітко і логічно презентує результати роботи. Відмінно обґрунтовує прийняті рішення, демонструє розуміння причинно-наслідкових зв'язків. Презентація відповідає вимогам і логічно доповнює доповідь. Відповіді на запитання повні, аргументовані, здобувач упевнено захищає свою позицію		38-40
2.	Високий рівень якості доповіді. Здобувач добре володіє матеріалом, демонструє ґрунтовні знання та логічно представляє результати дослідження. Презентація відповідає основним вимогам. Відповіді на запитання загалом правильні та аргументовані, допускаються незначні неточності		36-37
3.	Рівень якості доповіді вище середнього. Доповідь демонструє достатній рівень знань та розуміння теми дослідження. Основні результати та висновки роботи представлені, проте частково або недостатньо повно. Презентація загалом відповідає вимогам. Відповіді на більшість запитань правильні, але не завжди достатньо аргументовані		33-35
4.	Достатній рівень якості доповіді. Здобувач частково володіє матеріалом, результати дослідження представлені фрагментарно. Презентаційний матеріал підготовлено, але не повністю відповідає вимогам або недостатньо пов'язаний із доповіддю. Відповіді на запитання частково правильні, проте неповні.		31-32
5.	Середній рівень якості доповіді. Здобувач недостатньо добре володіє матеріалом, результати дослідження представлені поверхово. Доповідь має переважно описовий характер, обґрунтування прийнятих рішень недостатнє. Презентація частково відповідає вимогам. Відповіді на запитання загальні або неповні.		24-30
6.	Низький рівень якості доповіді або доповідь відсутня. Здобувач не володіє матеріалом дипломної роботи, не обґрунтовує прийняті рішення та не може захистити власну позицію. Презентаційний матеріал відсутній або не відповідає темі дослідження. Відповіді на запитання відсутні або неправильні.		0

Джерело: *складено на основі [5;6]*

Максимальний сумарний рейтинг становить – 100 балів.

Отримані бали переводяться в оцінку за університетською шкалою згідно нижченаведених табл. 6.2 та 6.3.

Таблиця 6.2 – Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Джерело: [33]

Таблиця 6.3 – Відмітки у відомості семестрового контролю

Кількість балів	Оцінка
Не допущено	Невиконання умов допуску до захисту кваліфікаційної роботи
Усунено	Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки
Не з’явився	Здобувач, був допущений, але не з’явився на захист кваліфікаційної роботи

Джерело: [33]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету міністрів України № 1341 від 23.11.2011 у чинній редакції від 07.02.2026, підстава 159-2026-п. від Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 0101.2026 – підстава – 4681-IX. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
2. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.01.2026 – підстава – 4681-IX. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
3. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, ступеня вищої освіти – бакалавр, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 1244 від 13.11.2018 р.). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni% 20standarty/2021/07/28/051-Ekonomika-bakalavr.28.07-1.pdf.
4. Освітньо-професійна програма «Економічна аналітика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/C1_OPPB_EA.
5. Рекомендації до структури та змісту кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня бакалавра та магістра. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/973.
6. Дипломна робота бакалавра : рекомендації до виконання та змісту для спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А.Р. Дунська, В.М. Марченко, О.В. Зозульов, А.Д. Кухарук, І.Д. Фартушний, КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 37 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/54462.
7. Economic Phenomenon. ScienceDirect Topics. Elsevier: web-site. URL: https://is.gd/BHaG9p.
8. Економічна енциклопедія : у3 т. Т. 1 / укл. С. Мочерний та ін. Київ : Академія, 2000. 864 с.

9. Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії : монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро : Пороги, 2021. 376 с.URL: https://is.gd/06zOct.
10. Мочерний С. В. Економічна теорія : підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Академія, 2005. 640 с.
11. Забарна Е. М., Козакова О. М., Задорожнюк Н. О. та ін. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. URL: https://is.gd/YOaHaX.
12. Economic data.Wikipedia, The Free Encyclopedia. Last edited Feb 2026. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Economic_data.
13. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. URL: https://metrology.com.ua/ntd/skachat-dstu-gost-gost-r/gost/dstu-3008-2015.
14. Кудінов І.О. Основи наукового цитування. ДоНУ у Вінниці: вебсайт. URL: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czituvannya.pdf.
15. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf.
16. Постанови Верховної ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» №2798-IX від 01.12.2022 р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2798-IX#Text.
17. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». КПІ ім. Ігоря Сікорського: офіційний вебсайт. URL: https://kpi.ua/code.

18. Положення про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського: Наказ КПІ ім. Ігоря Сікорського № 1/76 від 25.02.2020 р. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/47.
19. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг. 2019. 130 с. URL: https://is.gd/398iZ4.
20. Плагіат, його види і наслідки. Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка: вебсайт. URL: https://library.kpnu.edu.ua/?p=1061.
21. Орел О. В. Ненавмисний плагіат. Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 24.01 – 04.03.2022) / уклад. Ю. Главчева; Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2022. С. 79-82.
22. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650. Верховна рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text.
23. Про авторське право і суміжні права: Закон України № 2811-IX в поточній редакції від 15.04.2023. Верховна рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text.
24. Плагіат та його різновиди. Бібліотека Сумського державного університету: вебсайт. URL: https://library.sumdu.edu.ua/uk/doslidnyku/akademichnepysmo/perevirka-na-plahiat.html.
25. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо): Лист Міністерства освіти і науки України від 15.08.2018 № 1/11-8681 Верховна рада України. Законодавство України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18#Text.

26. Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського: Наказ від 29.12.2023 р. № НОН/393/2023. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/1225.

27. Використання ШІ для академічної діяльності. Бібліотека ім. Г.І. Денисенка (КПІ ім. Ігоря Сікорського) : вебсайт. URL: https://www.library.kpi.ua/research/vykorystannya-shi-v-akademichnij-diyalnosti.

28. Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського: Наказ КПІ ім. Ігоря Сікорського від 01.10.2020 р. №7/178, зі змінами, внесеними наказами від 19.04.2021 р. №НУ/71/2021, від 03.05.2022 р. №НОН/130/2022, від 23.03.2023 р. № НОН/100/2023. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/35.

29. Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського: Наказ КПІ ім. Ігоря Сікорського від 01.10.2020 р. №7/178, зі змінами, внесеними наказами від 19.04.2021 р. №НУ/71/2021, від 03.05.2022 р. №НОН/130/2022, від 23.03.2023 р. № НОН/100/2023. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/35.

30. Пам’ятка керівнику кваліфікаційної роботи здобувача ступеня бакалавра/магістра. Ухвалено Методичною радою університету 7 грудня 2023 р., протокол № 3. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/1278.

31. Академічна доброчесність: не припиняємо діяти, щоб цінності працювали в практичній площині. Київський політехнік. 2023. № 41-42. URL: https://kpi.ua/2023-kp41.

32. Регламент організації і проведення захистів кваліфікаційних робіт та атестаційних екзаменів в дистанційному режимі: Наказ КПІ ім. Ігоря Сікорського від 30.11.2020 р. №НУ/22/2020. Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/148.

33. Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (затверджено та введено в дію наказом № НОД/761/25 від 19.09.2025 р.). Освітній процес в КПІ ім.Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/node/37

ДОДАТОК А
ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ
А.1 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА
(з урахуванням [5; 6])

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економічної кібернетики

ДО ЗАХИСТУ ДОПУЩЕНО:

Завідувач кафедри

_____ Катерина БОЯРИНОВА

« *** » ***** 202* р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття ступеня бакалавра
за освітньо–професійною програмою
«Економічна аналітика»
спеціальності 051 «Економіка»

на тему: «**Тема відповідно до наказу про затвердження тем дипломних робіт**»

Виконав(ла):
Студент(ка) IV курсу, групи УА–**
ПЕТРЕНКО Сергій Іванович _____

Науковий керівник:
Професор кафедри економічної кібернетики, д.е.н., проф.
ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові _____

Рецензент:
професор кафедри ***, д.е.н., проф.
ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові _____

Засвідчую, що у цій дипломній роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань

Студент (ка) _____

Київ – 202* року

А.2 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: С1 ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: С1.01 ЕКОНОМІКА

(з урахуванням [5; 6])

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економічної кібернетики

ДО ЗАХИСТУ ДОПУЩЕНО:

Завідувач кафедри

_____ Катерина БОЯРИНОВА

« *** » ***** 202* р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття ступеня бакалавра
за освітньо–професійною програмою
«Економічна аналітика»
спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями),
спеціалізації: С1.01 Економіка

на тему: «**Тема відповідно до наказу про затвердження тем дипломних робіт**»

Виконав(ла):
Студент(ка) IV курсу, групи УА–**
ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові _____

Науковий керівник:
Професор кафедри економічної кібернетики, д.е.н., проф.
ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові _____

Рецензент:
професор кафедри ***, д.е.н., проф.
ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові _____

Засвідчую, що у цій дипломній роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань

Студент (ка) _____

Київ – 202* року

ДОДАТОК Б
ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ
Б.1 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА
(з урахуванням [5; 6])

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економічної кібернетики

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма «Економічна аналітика»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Катерина БОЯРИНОВА

« *** » лютого 202* р.

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ(ЦІ)

ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові

1. Тема роботи: «**Тема відповідно до наказу про затвердження тем дипломних робіт**»,

керівник роботи **Прізвище, Ім'я, По-батькові**, д.е.н., проф.,

затверджені наказом по університету від **.**.202* року № ****-с.

2. Термін подання студентом роботи **.**.202* року.

3. Вихідні дані до роботи: *Викладаються джерела вихідних даних, наприклад:* Вихідними даними є законодавчі й нормативні акти України, статистичні дані …., Державної служби статистики України, аналітичні матеріали …., дані з фінансової звітності підприємства ТОВ «**», дані аналітичної онлайн система «YouControl».

Друга сторінка завдання починається виключно з пункту 4!

4. Зміст дипломної роботи (перелік завдань, які потрібно розробити):

а) теоретична частина: *формується відповідно до змісту першого розділу*

- розкрити зміст ...; *розкривається згідно підрозділу 1.1*
- дослідити методи економічної аналітики … *розкривається згідно підрозділу 1.2*

б) аналітична частина: *формується відповідно до змісту другого розділу*

- провести економічне оцінювання..; *розкривається згідно підрозділу 2.1*
- здійснити економетричний аналіз ...; *розкривається згідно підрозділу 2.2*
- провести причинно-наслідкову аналітику .... *розкривається згідно підрозділу 2.3*

в) рекомендаційна частина: *формується відповідно до змісту третього розділу*

- прогностично-аналітичне обґрунтування напрямів удосконалення … *розкривається згідно підрозділу 3.1*
- надати практичні рекомендації щодо… та оцінити їх економічну ефективності; *розкривається згідно підрозділу 3.2*

5. Перелік ілюстративного матеріалу: *формується з того ілюстративного матеріалу, який буде винесено на слайди презентації*
Орієнтовно виноситься 8-10 назв.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

7. Дата видачі завдання: ** лютого 202* року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Термін виконання етапів дипломної роботи	Примітка
1.	Збір необхідної інформації теоретичного, методичного та практичного змісту, вивчення та аналіз літературних джерел щодо … *згідно з темою дипломної роботи*	**.02.202* – **.02.202*	
2.	Розгляд теоретико-методичних засад дослідження … *згідно розділу 1 дипломної роботи*	**.02.202* – **.03.202*	
3.	Вибір підприємства, установи для дослідження та постановка спеціалізованих завдань	**.03.202* – **.03.202*	
4.	Економічне оцінювання ефективності функціонування … *згідно підрозд.2.1 розділу 2*	**.03.202* – **.04.202*	
5.	Економетричний аналіз … *згідно підрозд. 2.2 розділу 2*	**.04.202* – **.04.202*	
6.	Причинно-наслідкова аналітика прояву… *згідно підрозд. 2.3 розділу 2*	**.04.202* – **.05.202*	
7.	Прогностично-аналітичне обґрунтування напрямів *згідно підрозд. 3.1 розділу 3*	**.05.202* – **.05.202*	
8.	Практичні рекомендації щодо.. та оцінка їх ефективності… *згідно підрозд. 3.2 розділу 3*	**.05.202* – **.05.202*	
9.	Оформлення дипломної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	**.05.202* – **.06.202*	

Студент (ка) Ім’я ПРІЗВИЩЕ

Керівник роботи Ім’я ПРІЗВИЩЕ

Б.2 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: С1 ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: С1.01 ЕКОНОМІКА

(з урахуванням [5; 6])

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економічної кібернетики

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальність – С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями).
Спеціалізація: С1.01 Економіка

Освітньо-професійна програма «Економічна аналітика»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Катерина БОЯРИНОВА

« *** » лютого 202* р.

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ(ЦІ)

ПРІЗВИЩЕ, Ім’я, По-батькові

1. Тема роботи: «**Тема відповідно до наказу про затвердження тем дипломних робіт**»,

керівник роботи **Прізвище, Ім’я, По-батькові**, д.е.н., проф.,

затверджені наказом по університету від **.**.202* року № ****-с.

2. Термін подання студентом роботи **.**.202* року.

3. Вихідні дані до роботи: *Викладаються джерела вихідних даних, наприклад:* Вихідними даними є законодавчі й нормативні акти України, статистичні дані …., Державної служби статистики України, аналітичні матеріали …., дані з фінансової звітності підприємства ТОВ «**», дані аналітичної онлайн система «YouControl».

Друга сторінка завдання починається виключно з пункту 4!

4. Зміст дипломної роботи (перелік завдань, які потрібно розробити):

а) теоретична частина: *формується відповідно до змісту першого розділу*

- розкрити зміст ...; *розкривається згідно підрозділу 1.1*
- дослідити методи економічної аналітики … *розкривається згідно підрозділу 1.2*

б) аналітична частина: *формується відповідно до змісту другого розділу*

- провести економічне оцінювання..; *розкривається згідно підрозділу 2.1*
- здійснити економетричний аналіз ...; *розкривається згідно підрозділу 2.2*
- провести причинно-наслідкову аналітику .... *розкривається згідно підрозділу 2.3*

в) рекомендаційна частина: *формується відповідно до змісту третього розділу*

- прогностично-аналітичне обґрунтування напрямів удосконалення … *розкривається згідно підрозділу 3.1*
- надати практичні рекомендації щодо… та оцінити їх економічну ефективності; *розкривається згідно підрозділу 3.2*

5. Перелік ілюстративного матеріалу: *формується з того ілюстративного матеріалу, який буде винесено на слайди презентації*
Орієнтовно виноситься 8-10 назв.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

7. Дата видачі завдання: ** лютого 202* року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Термін виконання етапів дипломної роботи	Примітка
1.	Збір необхідної інформації теоретичного, методичного та практичного змісту, вивчення та аналіз літературних джерел щодо … *згідно з темою дипломної роботи*	**.02.202* – **.02.202*	
2.	Розгляд теоретико-методичних засад дослідження … *згідно розділу 1 дипломної роботи*	**.02.202* – **.03.202*	
3.	Вибір підприємства, установи для дослідження та постановка спеціалізованих завдань	**.03.202* – **.03.202*	
4.	Економічне оцінювання ефективності функціонування … *згідно підрозд.2.1 розділу 2*	**.03.202* – **.04.202*	
5.	Економетричний аналіз … *згідно підрозд. 2.2 розділу 2*	**.04.202* – **.04.202*	
6.	Причинно-наслідкова аналітика прояву… *згідно підрозд. 2.3 розділу 2*	**.04.202* – **.05.202*	
7.	Прогностично-аналітичне обґрунтування напрямів *згідно підрозд. 3.1 розділу 3*	**.05.202* – **.05.202*	
8.	Практичні рекомендації щодо.. та оцінка їх ефективності… *згідно підрозд. 3.2 розділу 3*	**.05.202* – **.05.202*	
9.	Оформлення дипломної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	**.05.202* – **.06.202*	

Студент (ка) Ім’я ПРІЗВИЩЕ

Керівник роботи Ім’я ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК В
СТРУКТУРА РЕФЕРАТУ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ
(з урахуванням [5; 6])

РЕФЕРАТ

Дипломна робота на тему: «***» містить ** сторінок, ** таблиць, ** рисунок, ** додатків. Список використаних джерел нараховує ** найменувань.

Метою роботи є *мета викладається аналогічно як у вступі.*

Об'єкт дослідження *– викладається аналогічно як у вступі.*

Предмет дослідження *– викладається аналогічно як у вступі.*

Методи дослідження*. Коротко наводяться ключові методи дослідження та методи/інструментарій економічної аналітики, які були використані в дипломній роботі (розширено подаються у вступі).*

Результати роботи. За результатами виконання дипломної роботи запропоновано …, що аналітично обґрунтовано шляхом…, а також оцінено з позиції економічної ефективності ... *Викладається інформація щодо отриманих результатів дипломної роботи та їх практичної значущості або рекомендації щодо їх впровадження на підприємствах, в економіці тощо. Якщо наявний акт впровадження результатів роботи від підприємства у дужках зазначається (акт впровадження №** від **.**202* р.)*

Рекомендації щодо використання результатів роботи: Результати виконання дипломної роботи можуть бути використані підприємствами (установами, сектором промисловості) … *Наводяться рекомендації щодо використання отриманих та аналітично обґрунтованих результатів дипломної роботи як методів проведення аналітики, так і економічних рішень вирішення аналітично виявленої проблеми.*

Ключові слова: *5-6 слів, подаються курсивом.*

Реферат не має перевищувати 1 сторінки.

З нової сторінки друкують **ABSTRACT** ***- переклад реферату англійською мовою.***

ABSTRACT

Thesis of the first (bachelor's) level of higher education on «** » contains ** pages, ** tables, ** figures, the list of links contains ** items.

The purpose of the work is ...

The object of the work is ...

The subject of the work - ...

Research methods. ...

Results of work is ...

Recommendations for the use of work results. ...

Keywords:

ДОДАТОК Г
СТРУКТУРА ВСТУПУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ
(з урахуванням [5; 6])

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Наводиться обґрунтування необхідності проведення дослідження на обрану тему, розкривається та обґрунтовується практична проблема в економічній сфері, яка зумовила вибір теми, та постановку спеціалізованого завдання щодо її вирішення. Наприкінці наводяться науковці, які проводили дослідження за такою ж або схожою тематикою, на кшталт: Питання аналітики економічної ефективності впровадження технологій штучного інтелекту досліджували В.В. Іванов, який ….; О.І Петренко, яка…

Зв'язок з науковими програмами та планами кафедри ***(за наявності).*** У випадку виконання роботи в межах наукової тематики вказується в межах якої наукової теми кафедри, гранту чи міжнародної програми виконувалась робота чи її окремі частини.

Мета дипломної роботи. Метою дипломної роботи є… *наводиться мета виконання дипломної роботи, вона має відображати тему, а також узагальнено ті ключові цілі які будуть розкриватись у розділах. Бажано уникати формулювати мету як «дослідження…», «вивчення….», «аналіз…», оскільки вони відображають процеси досягнення мети, а не їх результат. В меті зазначається результати, які були досягнуті в процесі дослідження, вивчення, аналізу:*

Метою дипломної роботи є розгляд теоретичних аспектів, аналітика економічних тенденцій … та надання аналітично обґрунтованих практичних рекомендацій щодо прийняття рішень .

Метою дипломної роботи є розгляд теоретичних засад і методичних положень економічної аналітики, проведення економічного аналізу та моделювання економічної ефективності …, розроблення аналітично обґрунтованих практичних рекомендацій щодо ...

Метою дипломної роботи є розгляд теоретичних аспектів та причинно-наслідкова аналітика …, економіко-аналітичне оцінювання … формування аналітично обґрунтованих практичних рекомендацій щодо … та доведення їх економічної ефективності.

Метою дипломної роботи є узагальнення теоретико-методичних засад економічної аналітики щодо…, економіко-аналітичне обґрунтування та розроблення практичних рекомендацій щодо ….

Метою дипломної роботи є узагальнення теоретичних засад, проведення економічної аналітики та розроблення аналітично обґрунтованих рекомендацій щодо …. з доведенням їх економічної ефективності.

Відповідно до поставленої мети було вирішено такі завдання: *Наводиться перелік завдань через перелік зі знаком «–». Завдання дипломної роботи визначаються для кожного пункту дипломної роботи. Перелік завдань, що визначається у вступі, має корелюватись із змістом дипломної роботи. Тому рекомендовано формулювати завдання аналогічно як вони зазначені у завданні до дипломної роботи. Завдання корелюються і з висновками до дипломної роботи – тобто кількість абзаців висновків до дипломної роботи має бути такою ж як кількість завдань, додатково (+1 абзац) узагальнюючий висновок до усієї роботи.*

Об’єктом дослідження є *наводиться загальний процес у обраній для дослідження сфері економіки, сфері економічної діяльності підприємства тощо, на кшталт:*

Об’єктом дослідження є економічні процеси функціонування та розвитку підприємства.

Об’єктом дослідження є процеси ціноутворення підприємства.

Об’єктом дослідження є процеси підвищення економічної ефективності діяльності підприємства.

Об’єктом дослідження є процеси економічної діяльності підприємства.

Об’єктом дослідження є процеси формування та аналізу економічних даних підприємства.

Об’єктом дослідження є процеси аналітичної підтримки економічних рішень.

Предметом дослідження є *має бути конкретизованішим і відповідати як темі дипломної роботи, так і поставленій меті, на кшталт:*

предметом дослідження є теоретичні, методичні положення, методи (технології, інструменти) економічної аналітики (прогностичної аналітики, діагностичної аналітики, рекомендаційної аналітики і т. ін. відповідно темі і завданням) щодо …, економіко-аналітичне обґрунтування (економіко аналітичне оцінювання) … та практичні рекомендації щодо вибору та реалізації економічних рішень ...

База досліджень: *базою дослідження може бути підприємство (промислове підприємство, виробниче підприємство, ІТ-підприємство, підприємство енергетичного сектору економіки), певний сектор економіки, економічні тенденції в економіці.*

Методи дослідження. *Методи дослідження слід перераховувати з зазначенням для яких цілей вони були використані, на кшталт:* для узагальнення та обґрунтування теоретико-методичних засад … було використано методи індукції, дедукції, логічних узагальнень … для …; економічний аналіз – для …; методи діагностичної аналітики, трендовий аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, індикаторне оцінювання, інтелектуальний аналіз економічних даних тощо – для ….; когнітивне моделювання, факторний аналіз, метод пошуку прихованих закономірностей, структурно-функціональний аналіз … – для; прогностична аналітика, прогнозування, сценарне моделювання – для…. Для проведення розрахунків, моделювання, аналітики та візуалізації економічних даних використано інформаційні технології:…..

Результати дипломної роботи. *Висвітлюються результати, які були отримані здобувачем у процесі написання дипломної роботи, серед яких можуть бути зазначені: аналітично обґрунтовані економічні результати та економічні рішення. Важливо навести та обґрунтувати практичну значущість отриманих результатів Якщо наявний акт впровадження*

*результатів дослідження від підприємства у дужках зазначається (акт впровадження №** від **.**202* р.)*

Рекомендації щодо використання результатів роботи: Результати виконання дипломної роботи можуть бути використані підприємствами (установами, сектором промисловості) … *Наводяться рекомендації щодо використання отриманих та аналітично обґрунтованих результатів дипломної роботи як методів проведення аналітики, так і економічних рішень вирішення аналітично виявленої проблеми.*

Апробація та висвітлення результатів роботи ***(за наявності).***

Виступ на конференції з публікацією тез доповіді: *подається повний бібліографічний опис публікації тез з зазначенням ПІБ та URL.*

Стаття (*видання категорії Б*): *подається повний бібліографічний опис публікації статті з зазначенням ПІБ та URL.*

Конкурс студентських наукових робіт: *подається тема роботи, назва конкурсу, заклад вищої освіти, де проводився конкурс, рік.*

ДОДАТОК Д
СТРУКТУРА ВІДГУКУ
Д.1 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА
(з урахуванням [5; 6; 30])

Відгук бажано розміщувати на 1 сторінці

ВІДГУК

керівника дипломної роботи
на здобуття ступеня бакалавра,
виконаної на тему: «****»

студентом (кою) **ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові**

Актуальність теми, у разі наявності – в інтересах або на замовлення якої організації виконана дипломна робота.

Відповідність виконаної роботи темі й затвердженому завідувачем кафедри завданню.

Короткий критичний огляд змісту окремих частин дипломної роботи із зазначенням найбільш важливих і значущих результатів, у разі наявності – про їх апробацію та впровадження. Практична значущість.

Рівень дотримання вимог нормативних документів під час виконання дипломної роботи в цілому та в оформленні пояснювальної записки й інших матеріалів зокрема.

Висновок про оригінальність дипломної роботи на підставі експертної оцінки з урахуванням звіту подібності, наводяться обґрунтування виправданості виявленого відсотка збігів у конкретній роботі та наявність належного оформлення посилань та цитат. Наприклад: дипломну роботу перевірено на збіг/схожість системою StirkePlagiarism. Відсоток збігів/схожості складає ** %. Найбільша схожість припадає на …, що пов'язано із стандартною фаховою та/або нормативною лексикою. За схожістю з інтернет джерелами автор посилається на власну статтю / тези / курсову роботу або на джерело, на яке подано посилання у тексті дипломної роботи та внесено до списку використаних джерел. Інші співпадіння у дипломній роботі також не є плагіатом. Найбільша кількість співпадінь виявлена у рефераті, вступі при використанні стандартних фраз, а також у першому розділі дипломної роботи, в якому здійснено огляд теоретико-методичних засад з належним наведенням посилань на літературні джерела. Інші цитування оформлено відповідно чинним вимогам, подано усі першоджерела у списку використаних джерел. Дипломну роботу можна вважати оригінальною, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації плагіату та запозичень, оформлених не належним чином (звіт подібності до дипломної роботи додається).

Характеристика діяльності здобувача під час виконання дипломної роботи. Наприклад: уміння працювати з літературними джерелами їх аналізувати, узагальнювати та досліджувати теоретичний та практичний матеріал, застосовувати сучасні інформаційно-аналітичні технології, використовувати методи та інструментарій економічної аналітики, економічного аналізу, економіко-аналітичного моделювання, інтелектуального аналізу даних тощо, обробляти та аналізувати отримані результати.

Підготовленість студента до прийняття економічних рішень, їх економіко-аналітичного обґрунтування, обробки та аналізу результатів.

Ступінь дотримання календарного плану вирішення поставлених завдань.

Можливі переваги/недоліки роботи здобувача під час підготовки дипломної роботи. Наводяться зауваження або висвітлюються недоліки до роботи.

Можливі зауваження та недоліки.

Дипломна робота на здобуття ступеня бакалавра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам, заслуговує на позитивну оцінку, а її автору, ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові, може бути присвоєна кваліфікація бакалавра з економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 «Економіка».

Керівник дипломної роботи
Завідувач кафедри економічної кібернетики,
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
д.е.н., проф. _____ Катерина БОЯРИНОВА

Д.2 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: С1 ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: С1.01 ЕКОНОМІКА

(з урахуванням [5; 6; 30])

Відгук бажано розміщувати на 1 сторінці

ВІДГУК

керівника дипломної роботи
на здобуття ступеня бакалавра,
виконаної на тему: «****»

студентом (кою) **ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові**

Актуальність теми, у разі наявності – в інтересах або на замовлення якої організації виконана дипломна робота.

Відповідність виконаної роботи темі й затвердженому завідувачем кафедри завданню.

Короткий критичний огляд змісту окремих частин дипломної роботи із зазначенням найбільш важливих і значущих результатів, у разі наявності – про їх апробацію та впровадження. Практична значущість.

Рівень дотримання вимог нормативних документів під час виконання дипломної роботи в цілому та в оформленні пояснювальної записки й інших матеріалів зокрема.

Висновок про оригінальність дипломної роботи на підставі експертної оцінки з урахуванням звіту подібності, наводяться обґрунтування виправданості виявленого відсотка збігів у конкретній роботі та наявність належного оформлення посилань та цитат. Наприклад: дипломну роботу перевірено на збіг/схожість системою StirkePlagiarism. Відсоток збігів/схожості складає ** %. Найбільша схожість припадає на …, що пов'язано із стандартною фаховою та/або нормативною лексикою. За схожістю з інтернет джерелами автор посилається на власну статтю / тези / курсову роботу або на джерело, на яке подано посилання у тексті дипломної роботи та внесено до списку використаних джерел. Інші співпадіння у дипломній роботі також не є плагіатом. Найбільша кількість співпадінь виявлена у рефераті, вступі при використанні стандартних фраз, а також у першому розділі дипломної роботи, в якому здійснено огляд теоретико-методичних засад з належним наведенням посилань на літературні джерела. Інші цитування оформлено відповідно чинним вимогам, подано усі першоджерела у списку використаних джерел. Дипломну роботу можна вважати оригінальною, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації плагіату та запозичень, оформлених не належним чином (звіт подібності до дипломної роботи додається).

Характеристика діяльності здобувача під час виконання дипломної роботи. Наприклад: уміння працювати з літературними джерелами їх аналізувати, узагальнювати та досліджувати теоретичний та практичний матеріал, застосовувати сучасні інформаційно-аналітичні технології, використовувати методи та інструментарій економічної аналітики, економічного аналізу, економіко-аналітичного моделювання, інтелектуального аналізу даних тощо, обробляти та аналізувати отримані результати.

Підготовленість студента до прийняття економічних рішень, їх економіко-аналітичного обґрунтування, обробки та аналізу результатів.

Ступінь дотримання календарного плану вирішення поставлених завдань.

Можливі переваги/недоліки роботи здобувача під час підготовки дипломної роботи. Наводяться зауваження або висвітлюються недоліки до роботи.

Можливі зауваження та недоліки.

Дипломна робота на здобуття ступеня бакалавра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам, заслуговує на позитивну оцінку, а її автору, ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові, може бути присвоєна кваліфікація бакалавра з економіки та міжнародних економічних відносин за спеціалізацією економіка за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізації С1.01 Економіка.

Керівник дипломної роботи
Завідувач кафедри економічної кібернетики,
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
д.е.н., проф. _____ Катерина БОЯРИНОВА

ДОДАТОК Е
СТРУКТУРА РЕЦЕНЗІЇ
Е.1 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА
(з урахуванням [5; 6])

Рецензію бажано розміщувати на 1 сторінці

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну роботу
на здобуття ступеня бакалавра,
виконану на тему:
«***»
студентом (кою) **ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові**

Відповідність дипломної роботи затвердженій темі та завданню. Наприклад: Дипломна робота повністю відповідає затвердженій темі, а також меті та завданням, погодженим кафедрою.

Актуальності теми. (за наявності - виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо). Варто зазначати практичну цінність роботи, наприклад: Робота має практичне спрямування та виконана на матеріалах ТОВ «***», що забезпечує її прикладну цінність.

Огляд змісту дипломної роботи, при цьому рецензент оцінює кожний розділ. Наприклад: дипломна робота містить усі необхідних розділи, які за змістом та обсягом викладеної інформації відповідають вимогам. У першому розділі… Другий розділ присвячено… У третьому розділі …. Надається обґрунтування доцільності застосування різних методів дослідження і розрахунків, наприклад: Здобувачем використано спеціальні методи дослідження: економіко-математичний, графічний систематизації та узагальнення… Застосовані методи аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення, порівняння, статистичний аналіз, когнітивне моделювання, факторний аналіз тощо. Методи економічного обґрунтування відповідають поставленим завданням.

Ступінь використання сучасних досягнень, інформаційних технологій.

Оригінальності прийнятих і аналітично обґрунтованих економічних рішень та отриманих результатів.

Правильності проведених розрахунків, застосування методів економічної аналітики і економіко-математичного моделювання.

Наявність і повнота підтвердження, аргументацій та економіко-аналітичного обґрунтування прийнятих рішень та доведення їх економічної ефективності.

Якість виконання дипломної роботи, відповідність вимогам. Наприклад: дипломна робота супроводжується схемами, таблицями, графіками, розрахунками і відповідає встановленим вимогам. Надана на рецензування дипломна робота за змістом та оформленням повністю відповідає вимогам. Робота виконана логічно структурована, має чітку мову викладення, належне оформлення і відповідає всім чинним вимогам до дипломної роботи.

Можливість впровадження результатів або їх практична значущість. Наприклад: опрацювання теми та завдань проведено кваліфіковано, результати чого мають практичне значення, яке полягає у … Результати проведеного дослідження можуть використовуватись вітчизняними підприємствами, зокрема … для…

Можливі зауваження та недоліки.

Дипломна робота виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам, заслуговує на позитивну оцінку, а її автору, ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові, може бути присвоєний ступінь бакалавра та кваліфікація бакалавра з економіки та міжнародних економічних відносин за спеціалізацією економіка за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізації С1.01 Економіка.

Рецензент
Завідувач кафедри економіки і підприємництва
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
д.е.н., проф. _____ Світлана ТУЛЬЧИНСЬКА

Е.2 ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: С1 ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: С1.01 ЕКОНОМІКА

(з урахуванням [5; 6])

Рецензію бажано розміщувати на 1 сторінці

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну роботу
на здобуття ступеня бакалавра,
виконану на тему:
«***»
студентом (кою) **ПРІЗВИЩЕ, ім'я, по-батькові**

Відповідність дипломної роботи затвердженій темі та завданню. Наприклад: Дипломна робота повністю відповідає затвердженій темі, а також меті та завданням, погодженим кафедрою.

Актуальності теми. (за наявності - виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо). Варто зазначати практичну цінність роботи, наприклад: Робота має практичне спрямування та виконана на матеріалах ТОВ «***», що забезпечує її прикладну цінність.

Огляд змісту дипломної роботи, при цьому рецензент оцінює кожний розділ. Наприклад: дипломна робота містить усі необхідних розділи, які за змістом та обсягом викладеної інформації відповідають вимогам. У першому розділі… Другий розділ присвячено… У третьому розділі …. Надається обґрунтування доцільності застосування різних методів дослідження і розрахунків, наприклад: Здобувачем використано спеціальні методи дослідження: економіко-математичний, графічний систематизації та узагальнення… Застосовані методи аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення, порівняння, статистичний аналіз, когнітивне моделювання, факторний аналіз тощо. Методи економічного обґрунтування відповідають поставленим завданням.

Ступінь використання сучасних досягнень, інформаційних технологій.

Оригінальності прийнятих і аналітично обґрунтованих економічних рішень та отриманих результатів.

Правильності проведених розрахунків, застосування методів економічної аналітики і економіко-математичного моделювання.

Наявність і повнота підтвердження, аргументацій та економіко-аналітичного обґрунтування прийнятих рішень та доведення їх економічної ефективності.

Якість виконання дипломної роботи, відповідність вимогам. Наприклад: дипломна робота супроводжується схемами, таблицями, графіками, розрахунками і відповідає встановленим вимогам. Надана на рецензування дипломна робота за змістом та оформленням повністю відповідає вимогам. Робота виконана логічно структурована, має чітку мову викладення, належне оформлення і відповідає всім чинним вимогам до дипломної роботи.

Можливість впровадження результатів або їх практична значущість. Наприклад: опрацювання теми та завдань проведено кваліфіковано, результати чого мають практичне значення, яке полягає у … Результати проведеного дослідження можуть використовуватись вітчизняними підприємствами, зокрема … для…

Можливі зауваження та недоліки.

Дипломна робота виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам, заслуговує на позитивну оцінку, а її автору, ПРІЗВИЩЕ, Ім'я, По-батькові, може бути присвоєний ступінь бакалавра та кваліфікація бакалавра з економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 «Економіка».

Рецензент
Завідувач кафедри економіки і підприємництва
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
д.е.н., проф. _____ Світлана ТУЛЬЧИНСЬКА